

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
Dražnost celoletno K 240—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 30—
za inozemstvo 35—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostopenjska petstopenjska (59 mm
široka in 3 mm visoka ali ena
prostor)
za enkrat po K 4-08
uredni razpisi, poslane
tudi po K 6—
Pri večjem naročilu popust.
Vajmarijski oglas 59/9 mm K 10.
Kajha vsak dan izveniški po-
deljki in dan po prazniku
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neferencirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 323.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne kran-
janske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglas,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bom.-horo, 7563.

Kriza socialno-demo- kratičnih strank.

Dunaj, 31. majnika 1920.

Vse socialno-demokratske stranke najrazličnejših kategorij od socialnih pa-
trijotov preko neodvisnežev do komuni-
stov se nahajajo danes v resni krizi. Sve-
tovna revolucija jih je postavila pred čisto
druge naloge, kot jih je zahtevala od njih
mirna doba. Lahko je bilo stati v najskraj-
nejši opoziciji in bičati z ostro fino ali naj-
večkrat manj fino kritiko gnjile razmere
tedanje družbe. Marksov duh socialistične
taktike se je tedaj obnesel. Toda s prevrat-
tom so dobili moč in vlad v roke. Tako
komunisti v Rusiji in prehodno na Mažar-
skem, druge socialistične stranke najraz-
ličnejših kril pa v Nemčiji, v avstrijski re-
publiki in na Češkem. Toda kmalu so po-
kazali svojo nemoč in pri vstvarjanju —
recimo čisto mirno — svojo notranjo praz-
nino ali pa vsaj nepoznavanje jasne in do-
ločene smeri. Lassalov evangelij politične
moči je socialistom veliko več škodoval
kakor koristil.

Pred letom je izrekel v nemški zborni-
ci član nemške socialistične stranke Ku-
nert besede: »Socializem je religija dela.«
Toda ravno med nemškim narodom ni bi-
lo nikdar tako malo resne volje za delo,
kakor ravno sedaj, ko je socializem pričel
vršiti svoje poslanstvo. Ni tega vsega kri-
va vojna. Glavna krivda leži v tem, ker
so v stranki dobili glavno besedo politični
avanturisti in kričarji, katerim ni za bla-
ginjo delavskih mas, ampak glavno zato,
da splezajo potom organiziranega prole-
tariata sami kvisku do moči, slave in ble-
ska. Požrtvovalni ljudje so le bele vrane.
Socialistični credo — absolutni materializ-
em — je moral ubiti idealizem, tako da
zidajo vso zgradbo le socialistični fanatiki
in pa spekulant. Zato so židje izbrali si-
tuacijo in se povzpeli do vodstva. Kdor je
gledal letos socialistične demonstracije na
dunajskem Ringu, ta si je moral nehoti
zastaviti vprašanje, zakaj so reditelji po-
velikanski večini izraziti židje, medtem
ko koraka dunajski delavec samo med na-
vadenimi »plänklerji«. Še bolj očito je to
pri komunistih, kjer imajo židje sploh sami
besedo. Če stopiš v uredništvo dunajskega
komunističnega dnevnika »Die rote Fah-
ne«, vidiš same čistokrvne židovske tipe
in zastoj boš tu čakal arjeca. Židje že ve-
do, kaj delajo.

Naravnost obupno slika razmere v
socialno-demokratski stranki socialistič-
ni voditelj, bivši nemški državni tajnik dr.
August Müller, ki piše v študiji »Sociali-
zacija in socializem« (»Demokratische
Diktatur, Berlin 1919):

»Zgodovina še ni videla tako brezidej-
ne revolucije, kot je nemška revolucija.
Nikjer nam ni prinesla ta revolucija moč-
nih osebnosti. Zaman iščemo navdušenja,
požrtvovalnosti, revolucionarnega hero-
izma, resnične notranje radosti nad konč-
no doseženim velikim ciljem... Duševno
življenje naroda ni našlo pri revoluciji no-
bene vspodbude. Revolucija nam ni vstvar-
ila niti ene nove ideje, niti enega stavka
trajnega pomena. Za vsem njenim izraž-
anjem čutimo splošno brezbriznost, ki izvi-
ra iz pomanjkanja revolucionarne ideje.
Pri vseh ljudskih slojih le egoizem,
pohlep po pridobitvi dobička iz te revolu-
cije.«

Socialist Fritz Spielberg pa je
izrekel v berlinskem »Vorwärtsu« dne 9.
avgusta 1919 o duševnem razpoloženju
sodbo:

»Duševnost in znanje sta popolnoma
neznana pojma. Kdor razpolaga z nad de-
set slogerji in jim zna nadeti primerno fra-
zersko obliko, ta si ve pridobiti na vsakem
političnem zborovanju sijajen uspeh...
Še nikdar nista nevednost in praznota du-
ha tako triumfirala kot danes. Neodgovor-
ni elementi, deloma zelo temne preteklo-
sti, terorizirajo z nevedno, razburkano
maso politično življenje. Mirnejši, pamet-
nejši socialisti... se umikajo vznevoljeni
in deprimirani v ozadje. Nočejo si več raz-
bijati glave ob steni neumnosti, omeje-
nosti in zločnosti ter čakajo trenutka, ko
bo razsodnost zopet zmagala.

Celo Kautsky prizna polom socialno-
demokratskih teorij z boleznim vzklikom
(»Demokratische Diktatur, Berlin 1919): »Če
bi se nam dokazalo, da zamoremo doseči
osvoboditev proletariata in človeštva sploh
samo ali najuspešneje na podlagi privat-
ne lastnine produkcijskih sredstev, potem
bi morali vreči socializem raz krov.«

Ti glasovi iz socialističnih vrst govo-
re dovolj jasno o kaotičnem stanju, ki vla-
da v vrstah nemške socialne demokracije,
ki je bila vedno jedro in glavna gonilna
moč svetovne socialne demokracije.

Podobne razmere vladajo v avstrijski
republikli, kjer grozi nastopiti javen kon-
flikt v vrstah socialne demokracije. Na
eni strani stoji desničar državni kancler
dr. Renner na stališču parlamentarizma,
a nasproti njemu pa vodita dr. Bauer in
dr. Fritz Adler delavske svete, ki kličejo
dan na dan po diktaturi proletariata in
so se v svojem glasilu »Arbeitertribüne« že od-
krito izrekli proti socialno-demokratskem
vodstvu in se proglasili za pristase nem-
ške neodvisne socialno-demokratske
stranke. »Arbeitertribüne« in »Soldatentribüne«
avstrijske ljudske brambe so večinoma
sestavljene — kakor bi rekel Spielberg —
iz neodgovornih elementov temne pretek-

losti, katerim je socializem hečuba in ki bi
hotel samo v kalnem ribariti; seveda za
svoj lastni žep, kakor pričajo številni
dan na dan se pojavljajoči škandalozni
dogodki. (Tako so pred dnevi v splošno
veselost volksverovski soldatenrati okrad-
li v Klosterneuburgu celo urednika »Ar-
beiterzeitung«, ki jim je pri sodišču očital
skrajno nevhvaležnost, ko se je vendar
vedno tako za nje potegoval.) Danes je
sklican državni delavski svet k zborova-
nju, ki naj odloči bodočo smer in taktiko
socialistov. Zdi se, da je nalašč za to zbo-
rovanje izdal dr. Bauer svojo brošuro
proti komunizmu. Ali se bo posrečilo
Adlerju in Bauerju prepričati radikalno
socialistično krilo tudi danes, da je dikta-
tura socialističnega proletariata nonsens,
ker bi ta diktatura ne le ne segala čez
dunajsko predmestje, ampak bi se ji celo
dunajski notranji mestni okraj sami
uprili. To politiko podpirajo komunisti pod
vodstvom komunista Thomanna. Na drugi
strani se pa dan na dan bolj konsolidira
protisocialističen živelj, oziroma krščan-
ska socialna delavska stranka, kar se je
posebno pokazalo pri zadnjem manifesta-
cijskem pohodu dunajskega obrtništva. In
socialiste je že strah pred volitvami.

Tudi na Češkem imajo socialisti vlad-
no večino. Ravnotako se že kaže tudi pri
njih razkrajalni proces, ki napoveduje
resno in trajno krizo. To se je posebno
pokazalo o priliki razprave proti poslancu
Muni, ki je danes amnestiran. Napoveduje
se že ustanovitev oficelne komunistične
stranke, radikalni elementi že grozijo s
secesijo. Samo avtoriteti socialističnih vo-
diteljev kot Tusar in tovariši se imajo so-
cialisti zahvaliti, da na zunaj še do danes
niso bili razbiti. Toda parlamentarni boj
bo kmalu pokazal, kako šibka je sociali-
stična zunanja in notranja konsolidira-
nost. Ravno danes poročajo listi, da je 15
poslancev in sedem senatorjev formiralo
poseben komunističen klub.

Najbolj značilno za milje, v katerem
se gibljejo socialisti, je dejstvo, da so v
češkoslovaški zbornici napovedali soci-
alistični kulturen boj do skrajnosti s tem,
da so vložili predlog za razkristjanjenje
češkoslovaškega naroda potom civilnega
zakona, svobodne šole in nasilne lo-
čitve cerkve od države. Kot da bi ne imel
češkoslovaški delavec nobenih drugih te-
ženj in skrbí, kot da bi bil njegov socialni
položaj urejen in da je treba še edinemu
foru, ki zadržuje splošno moralno propa-
lost, udariti s pestjo v obraz. Tako se kaže
socialna demokracija v vsej svoji nagoti.
To bo povečalo odporno silo češkoslova-
škega naroda in bo odprlo ljudstvu oči,
da bo vedelo, komu je izročilo usodo na-
roda in države v roke.

Se v večji meri kot ostale socialistič-
ne stranke preživljajo krizo komunisti.
Na Mažarskem so doživeli popoln fiasko
in so tako v najvišji meri diskreditirali
svojo stranko. Ostane še Rusija, ki je edi-
no žarišče, odkoder dobivajo komunistič-
ne frakcije na kontingentu in izven njega
svojo duševno, a še v večji meri denar-
no zaslombo. Kakor hitro bi padla v Ru-
siji sovjetska vlada, bi izginile počasi tudi
druge komunistične frakcije in bi se na
novo orientirale in grupirale.

Res objektivno sodbo je podal o ru-
skem boljševizmu že prej omenjeni bivši
avstrijski državni tajnik za socializacijo,
socialistični pisatelj dr. Bauer v brošuri
»Boljševizem ali socialna demokracija«.
(Primerjaj »Večerni List« z dne 28. maj-
nika.) Bauer imenuje boljševizem »de-
spotičen socializem«, kjer terori-
zira ogromna manjšina sovjetske biro-
kracije velikansko večino ne samo kmet-
skega, ampak tudi delavskega ljudstva.
»Arbeiterzeitung« z dne 27. majnika ime-
nuje rusko komunistično diktaturo prole-
tariata »diktaturo diktatorjeva«. Mesto
prejšnje carske birokratije imamo
sedaj sovjetski birokratizem, ki je še bolj
vsemogočen od odstavljenega. Mesto car-
skega militarizma, rdeči militarizem. In
ta militarizem je posegel s svojo železno
roko v vse obrate, da jih reši pred anar-
hijo, desorganizacijo, nediscipliniranostjo
in anarhijo. Bauer očita komunistom, da
so vpostavili zopet »buržajske« ravnatelje,
inženirje in tehnike z visokimi plačami
na prejšnja mesta, da so vpeljali zopet
akordno mezdno — celo Tayllorjev sistem
— in da odpuščajo nesposobne delavce.
Da so militarizirali ne samo moške de-
lavce, ampak tudi delavke. In povsod sam
teror in nič drugega kot teror manjšinice
nad večino. In »Arbeiterzeitung« pravi,
da ima ruski boljševizem v vseh državah
svoje pristase glavno radi tega, ker ljudje
ruskega boljševiškega sistema ne poznajo.

Danes pa prihaja iz Stockholma vest,
da je Lenin zmagal nad Trockim in da
bodo boljševiki popolnoma revidirali svoj
program tako glede principa moči, glede
privatne lastnine (kar so dejansko že dav-
no storili pri kmetijskih posestvih), glede
trgovine ter tudi glede privatne lastnine
na produkcijskih sredstvih. Če je to res, po-
tem je s tem komunistična stranka sploh
prenehala eksistirati. — — —

Kaj pa v Jugoslaviji, kaj v Sloveniji?

Slovenski socialni demokratje so v
aprilu (menda 14. aprila) sprejeli prin-
cipiarno in taktično komunistični
program ter se priklopili jugoslovanski
komunistični delavski stranki. Kristan,
Korač in Bukšeg nimajo več za seboj de-
lavske mase.

LISTEK.

„Sveta Rusija“.

Misli o zblizanju ruske in katoliške
cerkve.

(Dalje.)

Na podlagi drugih razgovorov z Gri-
gorijem, škofom in jekaterinburškimi in
drugimi vplivnimi duhovni pravoslavne
cerkve iz njegovega kroga je Terseglav
mnenja, da bi tudi primatus honoris rim-
skemu papežu še priznali, zahtevajo pa,
da bi isti moral priznati patriarhu pravo
jurisdikcijo v njegovem področju.

Te uvodne besede, s katerimi sem ho-
tel pokazati, kako se po revoluciji in po-
sebn pod utisom mučenštva, ki jih je
povzročilo boljševsko preganjanje, kar
nehote obračajo oči pravoslavni na za-
pad na vzorno organizirano katoličanstvo,
zaključujem s pomembnimi besedami Gri-
gorija, škofa jekaterinburškega, ki mi jih
je Terseglav navedel dobesedno: »Vse se
danes po ti grozni katastrofi družij; socia-
listi podpirajo vlade, proti katerim so se
preje borili; družijo se sovražni narodi in
stranke, zato je neobhodno potrebno, da
se tudi cerkve združijo v svrhu skupnega
dela.«

2. Delovanje Franca Terseglava.

Naš rojak, bivši urednik »Slovenca«,
ki je že okoli štiri leta v Rusiji, od začetka
kot ujetnik, po češkem nastopu proti bol-
ševikom kot podporočnik v majorja Bla-
gotića polku SHS v Čelabinsku, potem pri
češkem narodnem svetu v Jekaterinburgu
kot predsednik in inteligentni središču
Jugoslovanske komisije ter zadnje čase kot
poročnik v sibirski armadi diktatorja Kol-
čaka, se je ves ta čas živo zanimal za ru-
sko kulturno posebno pa versko življenje.
Kot ujetnik se je teoretično pečal z ruskim
cerkvenim vprašanjem, potem pa, ko je
vstopil v protiboljševiško organizacijo, je
posegel tudi praktično v delo in z besedo
in z delom skušal povsod, kjer se mu je
nudila prilika, delovati v smislu idej, ki
jih pri nas propagira Apostolstvo sv. Ci-
rila in Metoda.

Svoje praktično delo je Terseglav za-
čel po češkem prevratu leta 1918 v Čelja-
binsku, kjer je živel kot podporočnik pol-
ka SHS in imel ozke stike z ondočnimi ru-
skimi cerkvenimi in političnimi krogi ter
nekaterimi člani nove protiboljševiške
demokratske vlade osvobodene Rusije. V
privatnih pogovorih je pri vsaki priliki
sondiral razmerje duhovščine in intelligen-
ce, govoril z njimi o obeh cerkvah, o
skupnih interesih in potrebah in mi
pripovedoval, da je našel mnogo inteli-
gentov, posebno vseh laikov, ki so se

dali prepričati o potrebi združitve. Go-
voreč o naših svetnikih, se je prepričal,
da jim je najbolj dostopen in simpatičen
sv. Francisek Asiški, zato meni, da bi pro-
paganda poznanja takih katoličanov, kot
je ta svetnik, mogla mnogo koristiti delu
zblizanja obeh cerkv.

Kako dostopni so bili celo ruski cer-
kveni krogi njegovim idejam, nam najbo-
lje dokazuje dejstvo, da so ga meseca ju-
nija 1918 povabili celo, da prevzame ured-
ništvo novoustanovljenega pravoslav-
nega duhovskega lista »Sovremennij
Svjazščennik« (Sodobni duhov-
nik). Ta list je sklenil izdajati »Sojuz
potrebiteljskih tovariščestv« (zveza kon-
sumnih društev) v Čeljabinsku. Toda pri
zvezi je bil samo denar in dobra
volja, niso pa imeli na razpolago niti ene-
ga pravoslavnega teologa, ki bi bil zmo-
žen voditi ta list; zato so se obrnili na ab-
solviranega katoliškega teologa Terseglava,
ki je to naloge v ime ideje, ki mu je
bila tako pri srcu z veseljem sprejel. Žal
je list kmalu prenehal in nista izšli več ko
dve številki.

Isto poletje se je nahajal v Čeljabin-
sku neki katoliški bogoslovec, menda Pol-
ljak, ki je priredil predavanje o uniji. Bil
je premlad, premalo obziren in poln pred-
sodkov, ki se jih mora človek pri takem
delu v prvi vrsti otresti, in je s svojim na-
stopom več pokvaril kot koristil, ker je

duhove samo po nepotrebnem razburil;
nekateri Terseglavovi ruski prijatelji so
ga prosili, da bi se on oglasil. In tako je
priredil julija meseca l. 1918 v Čeljabin-
sku res dve predavanji o tem vprašanju.
Večina navzočih je obstojala iz laikov, ki
so se zelo zanimali za sprožena vprašanja,
medtem ko je večji del popov samo pro-
testiral, čeprav se je predavatelj izogibal
vsemu, kar bi moglo vzbujati nepotrebne
debate in polemiko v svojih izjavanjih čis-
to zatrl. Kriva temu čudnemu nasprotju
med laiki in nižjo duhovščino pravos-
lavne cerkve je neizobraženost in neved-
nost ruske nižje duhovščine, za katero je
odgovorna v prvi vrsti stara ruska vlada,
ki je vodila organizacijo duhovskih seme-
nišč popolnoma v »komisnem« (mogoče bi
bilo boljše »eraričnem«, Rusi pravijo kaz-
jonnyj, od kazna — državna blagajna)
duhu.

Kmalu se je Terseglavu ponudila pri-
lika stopiti v stik z nami prijaznimi ele-
menti na drugem mestu Rusije, v Ufi,
v južnem delu Urala. Tja so namreč po-
letu 1918 sklicali bivši poslanci vsruske
ustavodavne skupščine, ki so jo januarja
l. 1918 v Petrogradu boljševiki razgnali,
takozvano »Gosudarstvennoje
sovjetsčanje« (državno posvetova-
nje), ki je imeno namen organizirati novo
odgovorno vlado za vso od boljševikov
osvoboeno Rusijo. Na to posvetovanje so

Idealnih voditeljev nimajo ne slovenski socialisti ne komunisti, ampak špekulanti in šarlatani, ako izvzamemo nekaj zagriženih fanatikov. Njihovo časopisje piše v najsirovejšem tonu naprej, glavno je, da se temnim elementom v stranki, katerih je veliko, dopade in da vpliva na instinkte. Prave ljubezni do delavstva ni. Proletarska masa naj služi voditeljem samo kot lestevica, da se povsjejo do moči.

Kako je bil dr. Krek tik pred smrtjo vesel, ko je upal na podlagi nekega Abduktovskega ropopisa na preobrat v socialistični stranki glede kulturnega boja! O tem preobratu ni danes ne duha ne sluha, voditelji bujskajo dalje proti veri in Cerkvi in podivjanost se širi. Fr. Šv.

Židovstvo — velika nevarnost za Jugoslavijo.

»Luča«, glasilo Jug. kat. dijaške lige v Zagrebu poroča v 10.-11. številki 1920 o gibanju, ki je nastalo med vseučiliškim dijaštvom na Mažarskem proti židovstvu. Antisemitska propaganda je dosegla tamkaj svoj višek. Vlada je na pritisk narod. mažarskega dijaštva izdala naredbo: Sleherni vseučiliščnik in rigorozant mora dokazati, da se ob času diktature prolerijata ni pregrešil proti pravici, običajem in idealom mažarskega naroda ali proti svobodi vseučilišča. Komur bi se pa kaj slinčnega dokazalo, ima biti izključen iz vseučilišča, zabrani se mu nadaljno študiranje, ne more polagati izpitov in ne doseči doktorske časti.

Znano je, da je ta naredba naperjena v prvi vrsti proti židom, kajti najhujši agitatorji bolševizma so bili ravno židovski študentje. Židovski študentje so bili zagospodarili v raznih dijaških korporacijah, oni so metali križe iz krščanskih zavodov, oni so z demonstracijami zahtevali, da se imajo odpustiti katoliški profesorji. Mažarom je pridržala židovska povedenja do grla na vseh straneh. Vse je imelo židovski značaj: trgovina, banke, morala, književnost, politika in časopisi z zvanečimi imeni, kakor: »Az Est« (večer), »A Nap« (dan), »Világ« (svet) itd.

Mažarstvo se je že utapljalo v židovstvu, danes si hladi v obupu svojo jezo nad njim. Borba bo težka. Mažari so polni navdušenja in požrtvovalnosti, ki prehaja časih skoro v nacionalno besnost; nimajo pa še solidne gospodar. organizacije in globoke ideološke edinstvenosti, dočim razpolaga židovstvo z velikim kapitalom, z močnim tiskom in s čelo maso inteligence.

Antisemitizem na Mažarskem bo smrt naše mlade Jugoslavije, ako ne storimo takoj energičnih korakov proti židovski poglavlji. Židovski dijak bi trumoma v jugos. Jeruzalem, v Zagreb, kajti Dunaj in Praga jih ne sprejmeta. Z mažarskimi študenti so prišli naravnost zločinski tipi na naše zagrebsko vseučilišče. En slučaj:

Egon Berger — Bársony, pravnik, je bil rdeč gardist in ogleduh Bela Kuna. Za to je dobival 6000 kron mesečne plače. V Pešti je oropal nekega grofa in po polomu bolševizma je pobežal v Jugoslavijo. V Pešti je razstavljena njegova slika med največjimi zločinci in na njegovo kletno glavo je razpisana nagrada 200.000 kron; pri nas pa se je brez najmanjše zapreke vpisal na pravniški fakulteti v Zagrebu ter dobil ob enem dobro službo pri neki zagrebski banki.

Ali ni to sramota za vseučilišče, izdajstvo nad domovino! In zagrebski vseučiliški profesorji gredo tej zalegi še kolikor moči na roko! Dočim so se n. pr. lansko leto nekateri profesorji upirali proti tomu, ker so jim Slovenci pri izpiti odgovarjali slovenski, pa dopuščajo, da jim mažarski židje odgovarjajo — nemški! Med seboj

govore samo mažarski, izjemoma nemško, a pri seciranju na šalati se zgodi večkrat, da odmeva cela dvorana njihove davorije: »Nyond meg a gombot«... Ali bomo res mirno gledali, kako nam židovske stenice izpijajo kri!

»Avala«.

Lahko rečemo, da je vkljub vsem nedostatkem izvestilski služba na tostranskem ozemlju Jugoslavije vendarle na dovolj solidnem temelju, ki se ni dal omajati v poldrugoletnem obstoju ujedinjene države. Vse podzemelske sile v svojem sistematskem stremjenju vrnjavale so to zelo važno panogo javnega življenja v smer, ki naj sodoči o usodi države, ki v še nedoločnem imenu vsebuje boje najbližje bodočnosti za ideje, prilagodljive kakršnikoli notranji uredbi.

Dasi sledeči dogodek ni v nikakršni zvezi z izvestilstvom, vendar ga mimo-gredé omenjamo v karakterizaciji belgrajskih krogov. Neko društvo, čigar večina članov pripada na tostransko ozemlje, izvolilo je za predsednika belgrajskega profesorja. V ožjem krogu so mu njegovi prijatelji čestitali na izvolitvi. Toda on je zamahnil z roko in izjavil: »V drugačnih okoliščinah bi izvolitve ne sprejel, ker mi ne preostaja časa. Naši (srbijski) člani so me opozorili, da obstoja nevarnost, da društvo preide v roke Nesrbijancev, vsled tega sem začasno sprejel to mesto, kr tudi jaz uvidevam potrebo, da vse važnejše institucije ostanejo v naših (srbijskih) rokah.«

Temu pač ni treba nobenega komentiranja.

Z ozirom na to je z naše strani potrebna največja čuječnost, ker le tako bo mogoče preprečiti, da se ne pokrivajo s plemensko legitimacijo vrzeli enakopravnosti.

Ves potek ustanovitve »Avala« od-govarja gori navedenemu. V Belgradu smo imeli razmeroma dobro urejen Jugoslovanski dopisni urad, ki bi tudi kot brzajavna privatna agentura za inozemstvo mogel delovati vsaj tako kot »Avala«. Toda to je bil jugoslovanski urad. Vsled tega ga je bilo treba odpraviti, ker je g. Mousset tedaj že sedel v presbijoju. Delovanje presbijoja je bilo tedaj, morda celo z gotovim namenom, pod vsako kritiko. Belgrajski novinarski krogi so se vili v očevidni zadregi. Posamezni listi so bili navezani edinole na izmenjavo vestí s časopisi v Zagrebu.

Toda g. Mousset še ni mogel javno »delovati« vsled tehničnih ovir.

Merodajni krogi so tedaj bili prisiljeni, da začasno spopolnijo presbijo radi potrebne kontinuitete.

S prihodom g. Lončarevića izvršile so se najnujnejše priprave za reorganizacijo izvestiljske službe.

V kolikor bolj je napredovalo spopolnjevanje »Avala«, ki je polagoma vstopala v javnost, v toliko bolj se je zadrževal tempo reorganizacije presbijoja.

S prihodom demokratsko-sovjalistične vlade nesrečnega spomina je bil g. Lončarević kratkoma odlovoljen in presbijo prepuščen umiranju. »Avala« je medtem že razvila svoje nerute.

Tostranski demokratski ministri, posebno g. Pribešević, prizadevali so si, da »Avala« spremeni v demokratsko domeno pod vodstvom g. Mousseta, slehga, Knaflića in Sokića. S tem so si obetali dobiti v roke izborna orožja za volitve. Belgrajski novinarski krogi pa so kar čez noč zavzeli stališče proti taki agenturi in posledica je bila, da je Sokić — odstopil. — Skratka, »demokratska« vlada je »demokratsko« akcijo še neroteno pokopala in francoski krivonoslec Mousset je stal zopet na trdih »demokratskih« tleh.

pravoslavnega šovinista! — aktivno sodeluje pri paralelnih podjetjih katoliške duhovščine. Ta ima k sreči ravno v Ufi svoje najboljše zastopnike, kajti delaven, svoj položaj zadostno razumevajoč katoliški duhovnik je bela vrana v Sibiriji. Tako se tam nahaja knez Grabowski, ki je osnoval v Ufi prvo katoliško stranko v Rusiji. Izdaja tudi lasten list »Kristijanin« (Kristjan), ki ga urejuje konvertit Rus Vladimir Zekin. Izdajo tega lista podpira tudi škof Andrej. Tudi o vprašanju združitve obeh cerkv je Terseglav v tem krogu veliko razpravljal in našel v njem same zavedne somišljenike. Škof Andrej je od takrat naprej ostal z njim v stalnih stikih. V »Kristijaninu« je priobčil Terseglav misli katoliškega laika o cerkvenem vprašanju. Privatno je tam med katoličani in pravoslavni večkrat razpravljalo o krščanskem socializmu in mi izjavil, da je našel, da imajo dr. Kreka, v kolikor ga poznajo ali v kolikor so izvedeli o njem iz njegovih ust, vsi za res apostolskega moža. »Kristijanin« je prinesel tudi Zekinov informativni članek o delovanju Slovenske ljudske stranke in z njo zvezanih kulturnih in gospodarskih organizacij.

(Dalje.)

Ko je nastopil Protičev kabinet, je bil g. Lončarević zopet pozvan na čelo presbijoja. Pričakovalo se je, da se bo prekinjena reorganizacija presbijoja zopet nadaljevala vsaj v prejšnjem obsegu.

Toda ne! Firma presbijoja je izginila z biljetov, v toliko bolj pa se je v časopisu šopirila pod vestmi »Avala«.

Tako je v Belgradu nastalo v zaupnih krogih tajinstveno šepetanje, da presbijo ministristva zunanjih zadev preide v področje predsedništva ministrskega sveta kot izključno notranja institucija, »Avala« pa se spremeni v delniško družbo s francosko-srbskim kapitalom v višini 10 milijonov dinarjev.

Vesnič je prevzel na sebe vlogo, da izvrši to transakcijo pod okriljem vseh v vladi zastopanih strank.

Kjer se pripravata dva, je g. Mousset mislil, da bo on kot tretji odnesel dobiček. Vložil je takoj prošnjo, primerno diplomatsko podprto, na vlado, da se mu podeli monopol na vso izvestiljsko službo v Jugoslaviji. Belgrajski novinarski krogi, ki bi vsekakor prišli v poštev pri snovanju delniške agenture, so začutili da jim Mousset stopa na prste. Po izvršenih »demarših« prizadetih krogov in po Vesničevi prepovedi je »Beogradska štampa« stisnila rep med noge in jezik za zobé.

Kaj sedaj? Privatna delniška francosko-srbska Moussetova »Avala« morata na »junaki medgan«. Obe imata močne in vplivne zaščitnike; katera od njih bo zmagala?

Naše mnenje v tem sporu je, da vsaka pokrajinska vlada naj obdrži tudi nadalje svoje dosedanje izvestiljske organe kot samostalne institucije, ki pa se naj stopnjevale bolj in bolj spopolnjujejo. Ako se v Belgradu ustanovi poleg državnega dopisnega urada tudi d o m a e privatna novinarska agentura, nimamo ničesar proti temu, pač pa zahtevamo, da država pod nobenim pogojem ne izpušča iz svojih rok izvestiljske službe.

Na zadevo se še povrnemo.

Država SHS.

Regent Aleksander v Bosni.

LDU Beograd, 2. junija. (Uradno.) Nj. kr. Vis. prestolonaslednik Aleksander je 31. maja nenadoma posetil Sarajevo. V Sarajevu ga je pričakoval predsednik vlade dr. Srakić, minister na razpoloženju g. Spalajković, in armijski komandant general Hadžić. Na poti skozi Sarajevo k izvirku Bosne je narod Nj. kr. Vis. prestolonaslednika spoznal in navdušeno pozdravljaj. Nj. kr. Vis. prestolonaslednik je na izvirku Bosne sredi množičnega naroda kosil in se vrnil preko Ilidže. Narod ga je spoznal, obkrožil in srečen vsled nenadnega visokega poseta spremil v Ilidže, navdušeno vzklikajoč in obsipajoč ga s cvetjem. V Sarajevu se Nj. kr. Vis. prestolonaslednik ni zadržal, temveč se je z avtomobilom peljal skozi čaršijo, povsod je bil burno pozdravljen. Ob sedemnajstih se je odpeljal v Banjo Koviljačo. Jutri bo Nj. kr. Vis. prestolonaslednik posetil Bjelino.

Seton Watson v Zagrebu.

LDU Zagreb, 3. junija. V torek dopoldne je posetil g. Watson v spremstvu g. Meštovića bana dr. Laginjo in druge člane vlade. Popoldne se je sestal z nekaterimi našimi politiki in odličnimi osebami našega javnega življenja in bo razgovore s posameznimi našimi politiki nadaljeval, da se natančno informira o naših sedanjih razmerah. V petek odpotuje na deželo, v soboto dne 5. t. m. ob 11.30 se mu bo v vseučiliški avli podelil častni doktorat vseučilišča SHS v Zagrebu. G. Watson je kakor znano, profesor zgodovine Vzhodne Evrope v »Kings College«.

LDU Zagreb, 3. junija. V torek zvečer so zagrebska kulturna združenja književnikov, umetnikov in novinarjev priredila v čast gospe in gospodu Seton Watsonu glasbeni večer v dvorani glasbenega zavoda.

Češka.

Dr. Beneš in Poljakl.

LDU Pariz, dne 4. januarja. (DunKU - Brezžično) Češkoslovaški minister za zunanje stvari dr. Beneš je izjavil v razgovoru, da nima z ozirom na časopisne vesti nobenih pooblastil, ki bi se nanašala na prekinjenje diplomatskih odnosov med Poljsko in Češkoslovaško. Prepričan je, da se bo težinsko vprašanje rešilo na prijateljski način. Njegov razgovor s Krasinom je bil izključno zasebnega značaja in se je nanašal na gospodarska vprašanja oziroma razmere, v katerih žive v Rusiji bivajoči Čehoslovaki.

Zbornica in senat odgledana.

LDU Praga, 2. junija. (ČTU.) Prihodnji petek gre poslanska zbornica, nekaj dni pozneje pa senat na večtedenske počitnice. Ministrski predsednik Tusar bo potem takoj začel pogajanja s strankami radi sestave definitivnega ministristva.

Rusija.

Komunistični kongres.

LDU Moskva, 4. jun. (DunKU - Brezžično) Izvršilni odbor mednarodne komunistične stranke je izdal manifest, s katerim se sklicuje drugi mednarodni komunistični kongres v Moskvi na dan 15. julija.

Kmečka vstaja v južni Rusiji.

LDU Pariz, 3. junija. (Dun. KU) Kakor poročajo iz Londona, doznajajo tam iz dobro poučenih krogov, da je v južni Rusiji izbruhnila velika kmečka vstaja, ki pa je bila krvavo udušena. Ubitih je baje na tisoče kmetov in mnogo vasi razdejanih.

Anglija.

Pogajanja z Rusijo.

LDU London, 2. junija. (DunKU.) Reutersjev urad izjavlja, da še ni določen noben nov sestanek zastopnikov angleške vlade in Krasina. Glavni smoter pogajanj z ruskim odposlanstvom je, vzpostaviti gospodarske odnose in omogočiti izmenjavo živil in sirovin za izdelovanje onih stvari, katere ruski kmetje najbolj potrebujejo. Rok konference s komisijo vrhovnega gospodarskega sveta v Londonu še ni določen.

LDU Berlin, 3. junija. (DunKU.) »Lo-Kalanzeiger« javlja iz Pariza: Po poročilih iz Londona je Krasin dobil dovoljenje, v Londonu otvoriti nekako podružnico ruski zadrugi. Krasin da je že založil depozit v znesku enega milijona funtov v večji londonski banki.

Nemčija.

Vesti o pripravih za puč.

LDU Berlin, 3. junija. (DunKU-Wolff.) »Berliner Tageblatt« prinaša pod naslovom »Zbiranje reakcionarnih čet za puč pred Berlinom« vesti, da se je v nekaterih berlinskih predmestjih ugotovilo zbiranje čet proti povelju. Trdijo, da so prikorakale južno-nemške čete, zlasti bavarski oddelki v bližini Erknerja, Fangschleutena, Foersteskega gozda in Potsdama. Uradno se ugotavlja, da so vse te trditve popolnoma neutemeljene.

Italija.

Zbornica sklicana.

LDU Rim, 3. junija. (DunKU-Agenzia Stefani.) Zbornica je sklicana za 19. junij. Na dnevnem redu je proklamacija vlade.

Ultimat poštinih nastavlencev.

LDU Berlin, 2. junija. (DunKU.) Listi poročajo iz Rima: Akcijski komite italijanskih poštinih in brzojavnih uradnikov je stavil vladi 48urni ultimati, v katerem mora zahteve o plači izpolniti.

Mažarska.

Zalost v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 4. junija. (DunKU) Današnje sejo narodne skupščine je otvoril predsednik Rakovszky z nagovorom, v katerem je opozarjal, da se danes podpisuje mirovna pogodba, s katero se priznava razkosanje Mažarske. Odrtnim delom dežele kliče: Po tisočletnem skupnem življenju se moramo ločiti, toda ne za večno. Mi se nikoli ne ločimo. — Na te besede so se člani zbornice dvignili s sedežev in klicali: Ne ločimo se! — Predsednik je nato predlagal, naj se seja v znak žalosti prekine, čemur so poslanci pritrdili in se je seja narodne skupščine zaključila.

Obtožba proti grofu Karolyju.

LDU Belgrad, 3. junija. Iz Rima poročajo, da goznava milanski »Secolo« iz mažarskih krogov, da je glavni državni preiskovalni sodnik v Budimpešti Dany dvignil obtožnico proti Karolu Karolyju, bivšemu predsedniku mažarske republike, radi sodelovanja pri umoru grofa Tisze. Zahteva, da se grof Karoly takoj aretira.

Amerika.

Wilson ne bo kandidiral.

LDU Rotterdam, 3. junija. (Dun. KU) Po poročilih iz Washingtona, sta se predsednik Wilson in načelnik demokratske stranke domenila, da se Wilsonovo ime demokratskemu narodnemu konventu ne bo predložilo pri imenovanju kandidata za predsedstvo.

Ljubljansko orlovsko okrožje vabi slavno občinstvo k

JAVNI TELOVADBI

ki jo priredi

v nedeljo 6. junija 1920 ob pol 4. uri pop. ob priliki desetletnice obstoja odseka v Mostah na travniku br. Josipa Oražma na Selu. Po telovadbi veselica.

Zahvala.

O priliki moje 70 letnice sem prejel toliko ustmenih, pisanih in brzojavnih čestitk, da sem bil izredno ginjen in sem za to nenavadno tolažbo Bogu hvaležen. Rad bi se zahvalil vsakemu posebej: vladni, starešinam, vsem raznim društvom, posebno delavcem, Orlom, dijakom in Marijinim kongregacijam. Ker tega storiti ne morem ne ustmeno ne pismeno, izrekam potom »Slovenca« prav vsem odkritosrčno zahvalo in kličem: Bog Vam povrni stotero.

V Ljubljani, dne 4. junija 1920.

† Anton Bonaventura, škof.

Politične novice.

† Brez sramu. Zagrebška »Domovina« je objavila dopis svojega stalnega ljubljanskega dopisnika o 70 letnici škofa dr. Jegliča, v katerem kar mrgoli nesramnih napadov na škofa in laži, ki kažejo, na kak podoben način poskušajo mladinski demokratje oblatiti prezasluznega škofa. Med drugim piše: Vojni čas je pokazal, da je dr. Jeglič predvsem fanatičen katolik in oduševljen Avstrijanec... Celo po avstrijskem zlomu je dr. Jeglič v pastirskih listih govoril proti Karadjordjeviću. On je predvsem veren sluga Rima in pogrešno je, smatrati ga za nekakega jugoslovana, patriota, kakor to hočejo klerikalci. — Take podle laži zavračati je nepotrebno, ker ljudje, ki so zmogli take pisave, se samo diskvalificirajo in dokazujejo, da niso vredni, odvezati našemu jugoslovanskemu vladiki čevljev!

† Nova metoda. Zadnji »Učiteljski Tovariš« prinaša poročilo iz XI. seje višjega šolskega sveta. Debelo navaja par štrkljevih predlogov, češ, da niso bili sprejeti. Treba pa je to smešno zavito poročilo nekoliko popraviti. Prvi štrkljev predlog ni bil sprejet zato, ker je že poverjeništvu za uk in bogočastje isto ukrenilo, kar je nameraval štrkljev, ki pa mu ukrep poverjeništvu ni bil znan. Da je v interesu mestnega šolstva to, kar je š. v prvem delu predloga zahteval, mu pač ne boste mogli ovreči. To, da je mesto okraj, in višj. šol. nadzornika združeno v eni osebi, je mogoče samo tam, kjer vladajo v višjem šolskem svetu take glave kakor pri nas. Drugi del predloga pa je odpadel, ker ukrep poverjeništvu sili na to, da bodo kmaj prej imenovani vsi okraj. šol. nadzorniki na Kranjskem, tako tudi v Ljubljani. O drugem delu predloga se tedaj niti sklepalo ni. Predlog radi namestitve namestnika za okr. šol. nadzornika Novaka res ni bil sprejet, ker so nekateri naši člani proti pričakovanju glasovali za liberalno šolsko vladno. V zadevi počinca je š. za enakopravnost s srednjimi šolami, kar mu menda ne morete šteti v zlo. Radi disciplinarnih preiskave jeseniškega in kranjsko-gorskega učiteljstva niste zadeli v črno, ker je vendar mučno za učiteljstvo samo tako stanje in je v interesu tistih, ki so v preiskavi, da se rešitev pospeši. — Zakaj pa niste, gosp. J., navedli še več š. predlogov, ki vključujejo stvarni utemeljitvi niso bili sprejeti? Le na dan ž njimi. Učiteljstvo Vas je volilo in ima pravico zahtevati od Vas odgovor.

† Kje so farizeji? V zadnji številki »Učit. Tov.« prinaša dopis nekega štajerskega učitelja pod psevdonimom »Podravski«, ki ljuto napada Slomškovo zvezo radi sestanka v Mariboru, češ, da so le farizeji in privesek in »gotovim ljudem le sredstvo v dosegu nadvlade«. (Tu misli seveda duhovnike in SLS.) Tu kaže posebno na tiste, ki vsak dan pristopajo k mizi Gospodovi, a se vendar nihče ni »spodtkal« nad njimi pri učiteljskem zborovanju. (Kako milostno!) Mi pa opozarjamo liberalne štajerske učitelje na one čase, ko je »Učit. Tov.« psval in ozmerjal tiste učitelje, ki so hodili h kongregacijam, kako je pozival, da ne sme dr. Verstovšek zastopati učiteljskih interesov v Gradcu, ker je »klerikalec«. Če so se sedaj liberalni učitelji potuhnili in ne upajo z barvo na dan, je to zasluha Slomškove zveze, ker vedo, da ima le ta vse njihovo delovanje v evidenci. In če je opustil »Tov.« poveljevanje oženjenih čeških in hrvatskih duhovnikov in napadanje katoliških strank, je to pripisovati katoliški učiteljski organizaciji. Nadalje opozarjamo, da je lansko leto izdala Zaveza Gangl-Fleretov šolski načrt, ki ne pozna več verouka, ampak le — moralo. Če je tedaj kakšna pobožna učiteljska članica Zaveze, je to pač žalostno dejstvo popolne politične neorientiranosti, ki za nas ne more biti merodajno. Če bo sladkobesedni štajerski liberallec zopet farizejsko zavijal oči, mu lahko postrežemo še z bolj učinkovitimi dokazi. Koncem naj le omenimo, da se vsi štajerski liberalni listi zavzemajo za Zavezo in napadajo Slom. zvezo, da je prišla — slovo rušit, kar pove vse.

† Ministrski svet. Danes je bila v ministrskem svetu seja od 10. dopoldne pa do 13.30. Na tej seji so pretresali vprašanje o izpopolnjenju izpraznjenih list v dr-

žavnem svetu ker svet brez dveh izpopolnjenih list ne more redno in o pravem času opravljati svojih poslov, dalje vprašanje dnevnice oseba pri preiskovalnih sodiščih in vprašanje občinskih volitev za mesto Trebinje, ki so ga rešili v zmislu odredb prejšnje črnogorske ustave.

† Za izrednega poslanika, pooblaščenega ministra I. razreda v Rimu je imenovan g. Miroslav Spalajković, minister na razpoloženju.

† Bolgarsko poslanstvo v Pragi. Bolgarski ministrski svet je sklenil otvoriti v Pragi bolgarsko poslanstvo. Sodi se, da bo imenovan za poslanika g. Panamezov, ki je sedaj v službi v ministrstvu za zunanje stvari v Sofiji.

† Pogajanja Lloyd Georgea z Rusijo. Ruski zastopnik Krasin je došel v London, da se pogaja tam z angleško vlado za obnovo trgovskih zvez med Rusijo in zapadno Evropo. K pogajanjem je Lloyd George povabil tudi Francijo in Italijo, ki se pa oficijelno nista odzvali. V ponedeljek, 31. maja, je angleški ministrski predsednik sprejel Krasina in njegovega tajnika Kliška. Konferenca so se udeležili tudi Bonar Law, Lord Curzon, trgovinski minister in podtajnik v zunanjem uradu. Angleški oficijelni komunikacije poročajo o prvem sestanku samo, da se je vršil prvi pogovor o obnovi trgovinske zveze med Rusijo in zapadno Evropo. »Petit Parisien« poroča, da se je pogovor omejeval na praktične ukrepe in jamstva, ki so za obnovo trgovinskih zvez potrebna. Krasin se je izogibal vsakega videza politične misije. Lloyd George je stavil dva obvezna pogoja: Vsi angleški ujetniki naj se pošljejo domov in Rusija ne sme izrabljati trgovinskih zvez v svrhu boljše viške propagande v inozemstvu. Iz prvih pogovorov bi se dalo sklepati, da Rusija ne ponuja blagovne kompenzacije, marveč da hoče plačati lokomotive, poljedelske stroje in tekstilne izdelke z zlatom. — »Evening Standard« je izračunal, da dolguje Rusija Angleški 15 milijard frankov, čemur pride še velika francoska terjatev. Ruska zlata rezerva pa utegne znašati samo še dve in pol milijarde. Krasin je opozarjal na jamstvo, ki jih nudi Rusija v veliki množini žita, usnja, konopelj in petroleja, ki da so pripravljene za izvoz.

† Nova smer francoske politike v nemško-avstrijskem vprašanju? Te dni se je oglasil zastopnik francoske vojaške misije v Avstriji kapitan de l'Epine pri namestniku solnograškega deželnega glavarja, Rehrlu. Prosil je obvestil, kakšno je razpoloženje prebivalstva glede pridružitve Bavarski ter se izvestil, kako bi se dala izvršiti gospodarska zveza z Bavarsko. Avstrijski listi beležijo ta korak francoske diplomacije z začudenjem. Prvič je Francija do zadnjega najodločneje odklanjala misel, da bi se Avstrija pridružila Nemčiji. Drugič se je pa francoski zastopnik obrnil naravnost na podrejeno oblast in stvari, ki tiče cele države. »N. Fr. Pr.« domneva, da je tu najbrže zopet oživel stari načrt, da se nemški narod politično popolnoma razbije na ta način, da se osnuje katoliška Južna Nemčija kot protitež pruskemu severu in ustvari nova majnska črta. Pravi, da se ta načrt ne bo uresničil in opozarja na najnovejšo spore med Bavarsko in Solnograško (Bavarci so izgnali mnogo Avstrijcev), spričo katerih se je na Solnograškem samem začelo gibanje proti združitvi z Bavarsko.

† Zelena internacionala. Bavarski vodja kmetovalcev dr. Heim je na shodu krščanske ljudske stranke naznanil, da so združena društva kmetovalcev v Nemčiji, Avstriji, Madžarski, Belgiji, Nizozemski, Švedski, Norveški itd. začela pripravljati dela, da se osnuje zelena internacionala za vesoljno poljedelstvo s sedežem v Haagu. Dne 6. julija bo v Passau razgovor voditeljev kmetovalcev različnih držav.

Dnevne novice.

— Regent obišče Ljubljano. Pri posetu Sarajeva je izjavil prestolonaslednik, da bo uradno posetil Bosno in Sarajevo okoli 1. avgusta, potem pa bo posetil Zagreb in Ljubljano.

— Osebnost. Bivši mestni župnik v Krškem g. Alojzij Kurent je imenovan za dekana leskoveške dekanije in za šk. duhovnega svetnika.

— V Krškem se je poročil minulo nedeljo g. Franc Rusjan, nadrevident južne železnice v Zagrebu, z gospodično Faničko Sajko iz Krškega. Na mnoga srečna leta!

— Vseučiliška vest. Dr. Milan Miljković, sodnik apelacijskega sodišča, je imenovan za rednega profesorja kazenskega prava in kazenskega pravnega reda na pravni fakulteti v Subotici. Na isti fakulteti je imenovan za izrednega profesorja državlanskega prava dr. Čedomil Marković, sodnik prvostopenjskega sodnega dvora.

— Slomškova zveza. Zborovanje podružnice »Slomškove zveze« za Gorenjsko je bilo dne 27. maja na gori Sv. Jošta. Predavala je tovarišica g. Kovačič o temi: Ali je mogoče brez verske podlage npravnost, morala in človekoljubje. Predavanje

je prav ugajalo. Nedavno je bilo tudi na Viču lepo zborovanje podružnice za ljubljansko okolico, kjer je predaval nadučitelj štrkljev o samotvornem pouku in je obenem tudi praktično nastopil. Dne 10. junija pa bo zborovala podružnica za kamniški okraj v Kamniku. Kdor reflektira na skupno kosilo, naj to javi nadučitelju Ivanu Primožiču v Mekinjah. Člani ljubljanske in okoliške podružnice se vabijo, da napravijo ta dan izlet v Kamnik. V delu in v razjemoosti je moč in napredek! Kdor se še ni prijavil za Maribor, naj to stori takoj.

— Posebni vlaki k vseslovenski manifestaciji v Zrelec dne 6. VI. 1920. vozijo: Maribor—Grabstajn odhod ob 4.50, prihod ob 8.30. Za ta vlak veljajo polovične cene. Priključki Celje—Dravograd, Labud—Dravograd in Železna Kaplja—Sinčaves. Na progi Ljubljana—Vetrinj vozi pomnoženi turistiški vlak, nato v presledku 10 minut vozi posebni vlak v isti smeri s priključki: Kamnik—Ljubljana, Trzica—Kranj, Boh. Bistrica—Jesenice, Kranjska Gora—Jesenice, Blače—Pod Rožčico, Borovlje—Svetna vas.

— Poseben vlak na Koroško. V nedeljo dne 6. junija bo vozil po turistiškem vlaku še poseben vlak, ki odide iz Ljubljane okoli pol 6. zjutraj; v Vetrinji pride okoli 9.; vrne se zvečer okoli 22. (10. ure).

— Rok za podpisovanje delnic »Sred. zadruga za snabdevanje in izvoz v Beogradu« je podaljšan do 20. junija. Opozarjamo tozadevno na razpis v 166. številki »Slovenca«.

— Povišanje prejemkov vpokojencev južne železnice. Po poročilih komisarijata ministrstva za promet v Ljubljani bo upravniki svet južne železnice povečal dodatke vpokojencev te železnice za 50% (ne za 50) do 70%. To povišanje velja od 1. maja dalje.

— V vednost in pomirjenje vpokojencev južne železnice. Čitali smo v časopisih, da se pokojnina vpokojencem južne železnice zviša od 30 do 70 odstotkov, kar pa ne odgovarja resnici. Res je, da se poviša od 75 do 500 odstotkov. Prosili bi upravo južne železnice, da pospeši svoje delo in kar hitro mogoče nakaze izplačilo, ker trpimo veliko pomanjkanje in čakamo nestrno, da se nas reši iz našega obupnega položaja, v katerem se nahajamo. Odbor.

— 6.000 taborskih izkaznic je danes razposlal osrednji pripravljalni odbor za mariborski tabor organizacijam, ki so zato zaprosile. Doslej je prijavljenih največ dijakov in delavcev. Pripravljalni odbor v Zagrebu in Sarajevu dobiva vedno nove prijave, celo oddaljena Bosna in Dalmacija ne zaostaja. V tem številu pa ni še Orlov in Orlic.

— Ježica. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo 6. junija veliko vrtno veselico pri g. Ivanu Dermastiji, vulgo Florjančku. Na sporedu srečolov, šaljiva pošta, ples in prosta zabava. Začetek ob 3. popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo društvene opreme, vabimo, da se prireditve udeležijo vsi prijatelji gasilstva. (k)

— Občni zbor »Društva vpokoj. učitelstva« se vrši 16. junija t. l. ob 14. uri v šoli na Ledini. Pridite polnoštevilno! — Odbor. (k)

— Ljubno na Gorenjskem. V nedeljo dne 6. t. m. popoldne ob 3. uri se vrši ob ugodnem vremenu veselica, tombola, šaljiva pošta in prosta zabava. — Cisti dobiček je namenjen v pokritje stroškov za gradnjo nove občinske poti na Praproše, ki je res v skrajno slabem stanu, tako da je v mokrem vremenu vsak promet nemogoč. — Ker je ta pot torej zelo potrebna in se pozneje zveže s Kovorjem in Trzicem — se sosedje in prijatelji uljudno vabijo, da pripomorejo k tej prepotrebni poti. (k)

— Sestanek krščanskih esperantistov bo o priliki orlovškega tabora v Mariboru. Esperantisti bodo imeli v soboto 31. 7. 1920 posebno zborovanje in cerkveno prosveto v esperanti. Vabimo vse one, ki se zato zanimajo, da priglase svoje udeležbo na Slov. kat. narodni savez v Zagrebu, Kaptol 27.

— Umrl je v Trstu dne 1. junija poštni višji kontrolor g. Gabrijel Lindtner. Naj v miru počiva!

— Nove poštne znamke. Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani začne v par dneh izdajati nove poštne znamke in sukcesivno tudi druge poštne vrednotnice v dinarski in parski vrednosti. V šestih tednih bodo izšle vse serije.

— Polovične cene na železnih cestah za dijake. Prometno ministrstvo je odobrilo, da so dijaki, ki odhajajo v inozemstvo, upravičeni do polovične vozne cene na železnih cestah in na vodi brez omejitve voza.

— Rok za vlaganje prošnji za sprejem gluho-nemnih otrok v ljubljanski državni zavod za gluho-nemne za prihodnje šolsko leto poteče po razglasu v »Uradnem listu« od 11. maja t. l. dne 10. t. m. Prošnje je vložiti pri zavodnem kuratoriju. Prosimo gospode duhovnike, da opozore starše na to raz leco.

Ljubljanske novice.

† Procesije na praznik sv. Rešnjega Telesa so se izvršile v Ljubljani ob najlepšem vremenu. V stolnici je vodil procesijo presvitli knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Med udeleženci smo opazili predsednika dež. vlade za Slovenijo dr. Brejca z generalom Smiljaničem, poverjenika B. Remca in dr. Gosarja, šefa in deputacije uradov in posebno veliko častnikov, podžupana dr. Trillerja z mnogimi občinskimi svetovalci. — Trnovsko procesijo je vodil župnik in pisatelj Finžgar. Procesije so posebno poveljevale ženske v narodnih nošah z avbami in s pečami. Svirala je vojaška godba in oddelek vojaštva je oddajal pozdravne strele. — Zelo veličastna je bila šentpeterska procesija, katero je vodil šentpeterski župnik Petrič. Procesijo so posebno povzdignili Orli v kroju. Najveličastnejši je bil prizor procesije ob III. blagoslovu pred cerkvijo Srca Jezusovega.

† Društvo jugoslov. novinarjev. Odborova seja se vrši danes popoldne ob 4. v Jugoslovanski tiskarni.

† Revček Andrejček, narodna igra v petih dejanjih s petjem, bo uprizorjena v nedeljo, dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer. Ta predstava bo zadnja v tej seziji. Opozarjamo slavno občinstvo na to igro in vabimo k obilni udeležbi. Predprodaja vstopnic se nahaja v trafiki gospe Modiceve v Kopitarjevi ulici in v prodajalni Nove Založbe na Kongresnem trgu.

† Česká obec v Ljubljani. Výbor zve na mimořádnou valnou hromadu, dne 7. června o 8 hod. večerní v hotelu »Union«. — Na programu doplnovací volby (místo předsedy, jednatele a 2 členů výboru). — Přijďte všichni! — Výbor. (k)

† Rudarsko glavarstvo in Okrožni rudarski urad v Ljubljani sta se preselila v petek, dne 4. junija iz dosedanjih prostorov na Resljevi cesti šte. 3 v poslopje Kranjske hranilnice, Knafljeva ulica št. 9, I. nadstropje, levo.

† Brezobzirnost. Posestnikov sin Janez Krt s Primskova pri Kranju je zadel s kolesom 31. m. m. na Marijinem trgu neko žensko. Aretiran je bil in je čakal sodbe v zaporih do 4. t. m.; sodnik je obsodil Krta na 48 ur zavora, ki je seveda že prestan. Vsekakor ni bilo umestno, da se zaradi take bagatele popolnoma neoporečni fant kar tebi nič, meni nič vtlakne v luknjo, kakor kak vlačugar ali pa zločinec.

† Na smrt obsojeni Avbelj ni priznal, da je umoril svojo taščo, kakor smo vsled napačnih informacij poročali v eni zadnjih števil »Slovenca«. Nasprotno je Avbelj naročil svojemu zagovorniku, naj vzdrži in izvede ničnostno pritožbo ter naj po potrebi tudi predlaga obnovo postopanja; ozirom na neke nove okolnosti, ki so se dognale šele po obravnavi.

† Samoumor. Obešenega so našli pod Rožnikom Dragotina Jareša, železniškega zavirača iz Kraljevega Gradca na Češkem. Obleden je bil samo v zgornjo ontoko. Dne 1. t. m. je svojim tovarišem rekel, da se gre obesiti. Verjel mu ni nihče.

† Ukradeni dolarji. Ivani Brecljnik iz St. Vida nad Ljubljano je bilo ukradenih 830 dolarjev, in sicer 3 bankovci po 100, 10 po 50, 1 za 20 in 1 za 10 dolarjev. Bankovci so zelo mastni, ker jih je ženi poslal mož med mastjo iz Amerike.

† Tatvina v hotelu Tivoli. Nekemu turistu je bila v hotelu Tivoli ukradena športna obleka.

† Bomo pokazali tako močni punči, če bo kaj delala ali nič! pravi sodnik zaradi hudodelstev tatvine že dvakrat predkaznovani Mariji Gril, katera se je klatila brez dela okoli, odkar je prišla 9. februarja l. l. iz zavora. Obsojena je v 6 tednov strogega zavora, po prestani kazni pride v prisilno delavnico.

Vestnik S. K. S. Z.

* Izobraževalna društva se opozarjajo, da nemudoma izpolnijo društvene izkaze in jih vrnejo tajništvu Slov. kršč. zveze v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna.

* Odbori izobraževalnih društev naj razpravljajo v svojih sejah o zadnji okrožnici S. K. S. Z. in o uspehih isti poročajo.

* Prekmurje. Vsa naša izobraževalna društva v Prekmurju naj pošljejo svoje naslove tajništvu Slov. kršč. soc. zveze, obenem naj pa poročajo, kje se misli ustanoviti novo društvo.

* Dolžnost naših društev je, da imajo v svojih knjižnicah »Naša pota«. Doslej sta izšla dva zvezka.

* Proti davku na izobraževalne prireditve. Naša društva se opozarjajo, naj skličejo izredne občne zbornice, na katerih naj protestirajo proti davku na izobraževalne prireditve. Tozadevne resolucije naj pošljejo po en izvod na finančno ministrstvo, Jugoslovanskemu klubu, Beograd in S. K. S. Z. v Ljubljani.

* Mohorjeve in druge knjige nabožne vsebine zbira S. K. S. Z. za Prekmurje. Naša društva in župni uradi se naprošajo, da prično z zbiranjem knjig in jih po-

šlejo S. K. S. Z. v Ljubljani ali vsaj o zbirki obveste tajništvo S. K. S. Z.

Črnomelj. Izobraževalno društvo je zaključilo dne 9. maja svojo gledališko sezono, s krasno igro: »Miklova Zala«. Igra je precej težka, zato je občudovanja vredna, da so bili priprosti fantje in dekleta kos svojim vlogam. Od Novega leta je pridružio društvo šest predstav med temi: »Tihotapca«, »Mutastega muzikanta«, »Sv. Elizabeto«, »Malo Pevko« in druge. Na Binkoštni ponedeljek je bil izlet naraščaja, katerega so se udeležili tudi Orli v krogih in pa članice ženskega odseka. Z vrlo društveno godbo iz Semicah so korakali skozi mesto na Rožanc, kjer so si po končanih šmarnicah in primernem govoru ugledali rimski spomenik: »Mitrej« iz l. 150. po Kr. škoda, da ni spomenik zavarovan proti vremenskim nevarostim in proti poskodovanju nepoklicanih. Taki redki spomeniki zaslužijo večjega in skrbnega varstva. — Nato je bila javna telovadba, kjer so posebno ugajale vaditeljske proste vaje. Zanimiva je bila tekma naraščaja za češnje. Zaključek zabave je bil črnomaljski kolo, ki je zopet zaslužil večjo vsoto za mariborski izlet. Hitro smo se morali ločiti od vrlih bratov Orlov iz Semicah, ki so se udeležili izleta in pa od slavne društvene godbe, ki je neumorno svirala in zabavala številno občinstvo. S kljuki: Na svidenje 4. julija na okrožnem taboru na Štrekljencu, smo se razšli. Bog živi!

* Litija. Naše izobraževalno društvo je zaspalo. Med tem, ko so po deželi naša izobraževalna društva že marsikje živahno gibljejo, se naše še doslej ni moglo zbuditi iz težkega večletnega spanja. Ali smo mi Litijanci res taki zaspanci? Zbudimo se že enkrat, zberimo vse naše krščansko-misleče ljudi in pojdimo z veseljem na delo krščansko!

* Ali se je že poživilo vsako katoliško izobraževalno društvo, ki je spalo med vojno? Somišljenike pozivljamo, naj se vzamejo za svoja društva. Le v izobrazbi in delu je rešitev!

* Mesečna poročila kat. izobraževalnih društev S. K. S. Z., so za naše prosvetno delo neizmerne važnosti, naj nikjer ne izostanejo!

* Katoliškim izobraževalnim društvom! Pomen I. orlovskega tabora v Mariboru je bil že večkrat obrazložen v našem časopisu. Ob tej priliki se zbere katoliško ljudstvo naših pokrajin in zastopniki katoliškega sveta, da pozdravi mlade sile, ki se zbirajo pod katoliškim praporom za prepoved v Kristusovem nauku, da pozdravi novi rod, ki hoče uveljaviti in manifestirati za svoja vzvišena načela. Orlovska zveza je le odsek S. K. S. K.; kjer je odsek, tam mora biti tudi matrica S. K. S. Z. sama, da se ogreje ob ognju najmlajših članov za nadaljno delo. Izobraževalno delo naših društev se mora nanovo poživiti, postoteriti in potisočiti moramo svoje delo v času, ko so na delu sovražne sile, krivi proroki, ki hočejo odtujiti naše ljudstvo njegovemu pravemu cilju. Da bo to delo mogoče, da se ubere pri tem delu tudi prava smer, priredi S. K. S. Z. v Mariboru ob priliki orlovskega tabora svoj izredni občni zbor, na katerem bo nanovo pretresla svoje naloge in načrte. Pozivlja vsa večljana društva, naj se kolikor mogoče številno udeležijo tega velikega praznika, prijavijo svojo udeležbo pri svojem župnem uradu, agitirajo za udeležbo med člani, imenujejo za izredni občni zbor delegata ter poročajo o tem S. K. S. Z. — Na delo krščansko!

S. K. S. Z.

I. slovenski orlovski tabor.

Pevci, ali ste se že prijavili za sodelovanje pri sv. maši v Mariboru? Note bodo kmalu posle. Pripravite se takoj pevski zvezi »Ljubljana«, kjer dobite v smislu oklica (gl. »Slovenec« z dne 1. jun. 1920) vsa potrebna pojasnila.

Trobenčarji, ali že znate naše nove koračnice, ki smo vam jih poslali. Okrožni trobenčarji, reorganizirajte svoja okrožja, da ne bo v Mariboru več slišati onih starih avstrijskih koračnic. Nov duh, nova moč mora pognati. Naši regovi bodo buditelji in oznanjevalci nove dobe.

Telovadci, ali pojdete med korakanjem pesmi, ki smo vam jih poslali v pesmarici. Pesem na papirju je mrtva. Vi ji dajte življenje in ono moč, ki vzdrži in vzbudi speče in onemagajoče. V Mariboru homo med korakanjem v spredu tudi peli. Okrožja naj se strnejo v mogočne zbore, da bo spev mogočen in krepek, odločen in neklonljiv. Pevci na plan!

Cerkveni vestnik.

c Procesija sv. Rešnjega Telesa v mestni župniji sv. Jakoba bo v nedeljo, 6. junija. Ob 8. uri je slovesna sv. maša in takoj po maši se začne slovesni spreved s Najsvetejšim. Spreved gre po stari poti. Spored: Gofenci Salezijancev iz Rakovnika, 2. Deška ljudska šola in deška meščanska šola na Prulah, 3. dekliska ljudska in

dekliska meščanska šola pri sv. Jakobu, 4. Deška in dekliska nemška ljudska šola 5. Farno bandero in za njim moški in ženske, 6. Zastava Marijine družbe in za njo dekliska Marijina družba in Marijina družba žena. Narodna noša, 7. Belo oblečene deklice in dečki, 8. Orli, 9. Godba Salezijancev, 10. Pevci, 11. Duhovščina z Najsvetejšim, 12. Dostojanstveniki, 13. Marijina kongregacija Z. M. B., 14. Vojaštvo. — Po končani procesiji bo takoj pri velikem altarju tiha sv. maša. V slučaju neugodnega vremena bo darovanje sveč tudi popoldne ob 4. po sv. opravilu.

Orlovski vestnik.

Rajhenburg ob Savi. V Rajhenburgu se vrši dne 20. junija velika orlovska slavnost. To je prva orlovska slavnost, ki se je sploh kdaj vršila v lepem Posavju. Ker je to posavsko orlovsko okrožje najmlajše izmed vseh, zato je tem bolj potrebno podpore in sodelovanja drugih bratskih odsekov. Vsled tega se obračamo do vseh bratskih odsekov celjskega in obsavskega orlovskega okrožja s prošnjo, da prihitite dne 20. junija polnoštevilno v Rajhenburg. Bratje Orli, sestre Orlice! Pridite ta dan v obilnem številu, agitirajte med članje domačega izobraževalnega društva, naj se pridružijo vašim neustrašenim vrstam in naj skupno z vami pridejo manifestirati za krščansko orlovsko misel. Naj ne bo kraja na Štajerskem, zlasti pa ne na Kranjskem, ki ne bi bil ta dan v lepem številu zastopani na orlovski prireditvi v Rajhenburgu. Bratski odseki, ki imate orlovsko zastavo, izobraževalna društva zlasti društva iz sosednjih krajskih in štajerskih župnij, pridite z zastavami. Porabite to lepo priliko in si pridite ogledat prekrasen Marijin dom v Slovenskem Lurdu. Torej bratje in sestre! dne 20. junija na veselo svidenje. — Odsek v Rajhenburgu.

Dijaški vestnik.

d S. O. Ljubljana ima danes ob 7. uri v čitalnici Jugoslovanske tiskarne svoj III. občni zbor in volitve novega predsedstva. Pozivljamo tem potom vse člane, da se sestanika brezposojno udeležijo. Ker bomo podali ogledalo svoje notranjosti in ker delo potrebuje kritike, zato prosimo vse one, ki so z zanimanjem opazovali naš pokret, zlasti št. akademike in g. starejšine, da se našega zborovanja udeležijo in sodijo o pozitivnem delu. — Predsednik.

d »Zora«, XXII., šte. 6., 7. in 8. je ravnokar izšla z naslednjo zanimivo vsebino: France Zaren: Socializacija. — Janko Kralj: Do nove družbe. (Dolge.) — Fra Srečko Perić: Dogmatični moment u istočkom crkvenem pitanju. — Mihajlo Firak: Impresionizam i ekspresionizam u modernoj umjetnosti. (Konac.) — Dr. Pero Rogulja: Medu Slovincima. — K.: Delo. — J. A.: Česa nam je treba! — Kulturni vestnik: K. Kadlec: Jugoslavija. (J. Kovač.) — Izid. Cankar: S poti. (Fr. Bevč.) Paul Claudel. (F. B.) — Charles von Lemberghe. — Renée Erdős. — Maeterlinck o Shakespearovem »Kralju Learu«. — Prvo cvijeće: P. Claudel: Mezin canticus. — D. Sudeta: Zuto veče. — D. Čaić: Pozdravljenje. — D. Sudeta: Teška doba. — J. Špoljar: Na umoru dana. — R. Venny: Moj soputnik. — Roza Venny: Jedna svetla noč. — R. Venny: Kad umiru akordi. — R. Venny: Seta. — Ciril Jeglič: To je tako. — A. Vodnik: Večerna pesem deklice. — C. J.: Deklica v črno jamo pokopana. A. Vodnik: Zimske večeri so kakor svetišče. — A. Vodnik: Moji večeri. — Invalid. — A. Vodnik: Deklica misli. — A. Vodnik: Mračen poletni večer. — A. Vodnik: Kakor vrtovi. — A. Vodnik: Sladek je prvi čas... — M. Soljačić: Iz ciklusa »Carmen«. — B. Kristlov: Januarsko jutro. — Priporočamo »Zoro« vsem tovarišem. 9.—10. številka izide koncem junija.

d »Luč«, XV., br. 12. i 13. je ravnokar izšla. Vsebina: Slavlje katoličkog daštva u Mariboru. — Mariborski sastanak. — Akademski vesnik. — Bogoslovni vesnik. — Ženski vesnik. — Dački svet: Katol. dačka internacionala. Sa zagrebačkog sveučilišta. — Ekonomski Savez Jug. Studenata i td. — Vesti.

Turistika in sport.

»Ilirija« rez. : »Sparta«. V nedeljo, 6. t. m. ob 19. uri na prostoru »Ilirije« nogometna tekma med rezervno »Ilirijo« in novooosnovano »Sparto«. Za »Sparto« in razpolaga s hitrim, razmeroma dobro treniranim moštvom. prva javna tekma —

12. in 13. t. m. igra v Ljubljani glasovita zagrebaška »Concordia«. (K)

»Ilirija« : »Germania«, Graz 1 : 0 (1 : 0). Tudi drugi dan je igrala »Germania« proti tehnično dosti boljši »Iliriji« z izvanredno poizrtvovalnostjo. Vendar je svoje moči precejevala in je v drugi polovici igre vrata »Germanije« konstantno oblegala, ker pa se je »Germania« umaknila popolnoma v obrambo, so napadalcu imeli težko stališče in niso mogli vkljub vsemu trudu in vkljub vsej premoči doseči nobenega nadaljnjega uspeha. Koti 13 : 1 za »Ilirijo«. — Sodnik Černovic dober.

Prosveta.

pr Kritika kritike. Dovolite mi, gosp. urednik, par opazk h kritikam, ki jih priobčuje Vaš list o raznih glasbenih prireditvah izpod peresa spoštovanega g. Marija Kogojca.

Kar je osnovna zahteva pri vsaki umetniški kritiki, je stvarnost in stroga objektivnost brez vsake osebne primeči. To ima pravico tirjati ne samo umetnik, ki je kritiki podvržen, temveč tudi občinstvo, ki kritike prebira. Zakaj premnogo ljudi je posebno na deželi, ki nimajo ne prilike ne sredstev posečati glasbene prireditve, a vendar jim je veliko na tem ležeče, da so prav poučeni o vsakokratnem stanju našega umetniškega stremjenja in napredka. In vsem tem ljudem so kritike po časopisih edini vir, da si ustvarijo tozadevno več ali manj izčrpno sodbo. Od vsega začetka sem zasledujem kritike g. Kogojca o slovenski operi. Nikoli nisem dvomil nad stvarnostjo in objektivnostjo g. kritika, a v zadnjem času mi hoče g. Kogoj sam omajati vero v nepristranost svojih kritik. Pa ne zato, kakor da bi se sam o nasprotnem prepričal — saj nimam prilike pogosto posečati opere — kar je omajalo v meni vero v nepristranost imenovanih kritik, je to, da nosijo preveč očitno na sebi značaj osebnega nasprotstva oziroma osebnega kulta. Ne poznam g. dirigenta R., niti njegovih talentov, ne njegovih »nesposobnosti«, zato tudi ni moj namen zagovarjati njegovo delo v tukajšnji operi, toda ti osebni napadi postavljajo stvarnost in nepristranost cele kritike v slabo luč in ji nehoti jemljejo verjetnost, naj bi bila še tako resnična. Če n. pr. kritik piše: V načinu dirigiranja je njegov (gospoda P.) nedosegljiv vzor g. R. (v izvorniku celo ime), splošno znan kapelnik z garancijo gotovega neuspeha. Če bo g. P. (v izvorniku celo ime) tako napredoval, se zna zgoditi, da postane naš prvi kapelnik. Po zmožnostih sedanjega opernega ravatelja soditi, vsekakor bi bil on edini, ki bi bil za to sposoben... (»Slovenec« št. 118), potem so to stavki, ki odločno ne spadajo v resno kritiko.

Močno se je omajala moja vera v popolno nepristranost kritik g. Kogojca, ko sem bral v 122. šte. »Slovenca« poročilo o koncertu Pevske zveze Ljubljana ob priliki knezoškofove sedemdesetletnice. Dobro interpretacija, dovršeno izvajanje in v primeri s prvim nastopom v pretekli zimi veliko bolj opiljen in izšolan glasovni material: vse to je moral opaziti vsak nepristranski poslušalec. In če kritik v »Jugoslaviji«, ki gotovo nima vzroka umetniškega uspeha tega koncerta pretiravati, hvali »vseskozi dobro umevanje, enotno in lepo v dinamiškem oziru«, potem se čudim g. Kogojcu, kaj ga je napotilo, da je delal s svojim poročilom društvu, ki s trudopolnim delom resno stremi za gojitev umetnosti, tako krivico. Krivica pa je tudi proti občinstvu, ki je na ta način napačno poučeno o umetniškem stremjenju raznih kulturnih ustanov. Zato bi bilo želeli, da se posebno v tem oziru v vsakem slučaju naliva le čisto vino. Fr. Zabret.

pr Koroško vigred. Narodni svet za Koroško v Velikovecu je izdal in založil zanimivo knjigo, dejal bi: čitanko za koroške Slovence, ki prinaša obilo kratkih sestavkov in pesmi, nanašajočih se po večini na ta del zemlje in ljudstva. To je krasna misel! Na ta način se vzbudi v ljudih zanimanje in knjižica bo brez dvoma dosegla svoj plemeniti narodni namen. Posebno so značilne nekatere narodne bajke; naravnost učinkujoče je »Nemško preokrovanje«. Knjiga je sestavljena iz lažjih in najlepših sestavkov, kar jih premore tozadevna naša književnost; priročna je za mladino in za preprosto ljudstvo. Oprema je za današnje razmere zelo lična. Knjiga stane 5 K in se naroča pri Narodnemu svetu za Koroško v Velikovecu.

pr »Vrtec« s priložo »Angelček« je izšel v 5.—7. številki. Oba lista imata lepe sestavke, ki so primerni, da zabavajo našo mladino in obenem blazilno vplivajo nanjo. Lista toplo priporočamo, posebno, ker jima vsled silne dragine preti nevarnost, da prenehata izhajati ali da se jima obseg preveč skrči. Upravništvo naznanja, da je primorano naročnino zvišati. Za vse leto stane »Vrtec« s priložo »Angelček« 18 K, »Angelček« sam 6 K. Naročniki naših mladinskih listov gotovo ne bodo zapustili in bodo radi plačali povisek pri naročnini za

tekoče leto. Saj, ako nam še naši mladinski listi zamro, potem celo ničesar nimamo, kar bi mogli našim otrokom v pouk in zabavo dati v roke.

pr »Mladika«, list, ki ga izdajajo Slovenci v Gorici, je izšel v svoji drugi številki in prinaša zelo zanimivo vsebino. Na čelu lista je pesem Ivana Baloha: Sveto-gorski Materi. L. C. piše apologetične misli: Vera in cerkev za delavski stan. Lep je članek, ki polaga mladencam v srce, da naj bodo spodobne. Članek »Rajaki, vaša oporoka«, je za naše ljudi na oni strani velikega pomena, ker jih opominja s Sloveskom, da naj se poslužujejo slovenskega jezika. Članek »Ruski kmet in komunizem«, ki ga je spisal Ivan Rojec, se nadaljuje. V listu je še več drugih zanimivih člankov in pesmic. Med pripovednim delom so črtice iz bolnice. Med »Domačimi odmevi« je več notic, ki pričajo, da se naši bratje na oni strani kulturno zelo pridno gibljejo. List pozivlja znova vse inteligente, ki so zbežali v Jugoslavijo, da naj se povrnejo. Dela je tam veliko, delavcev je malo.

pr »Slovenski Učitelj« je izšel v svoji peti številki in prinaša sledečo vsebino: † Henrik Schreiner. Fort. Lužar. — Vera — zasebna reč? Dr. Aleš Ušeničnik. — (Ta članek je ponatisnjen iz »Mladosti«.) Ljudska šolska čitanka. Rud. Pečjak. — Kultura in književnost. Zapiski. Društvena in stanovska kronika.

Najnovejša poročila.

POGAJANJA ZA REKONSTRUKCIJO POKRAJINSKIH VLAD.

Belgrad, 4. junija. Na večerajšnji seji ministrskega sveta so se sklenilo, da se jutri začno pogajanja za rekonstrukcijo pokrajinskih vlad in o reviziji zakona za občinske volitve v Sloveniji. Pri teh pogajanjih bosta zastopala parlamentarno zajednico ministra Korošec in Trifković, demokratsko zajednico pa ministri: Pribičević, Davidović in Kukovec.

NA ČAST SETONA WATSONA.

Zagreb, 4. junija. Jutri zjutraj se bo pred vseučiliščem vršil velik shod na čast Setonu Watsonu, ki bo ta dan promoviran za častnega doktorja.

PROTESTNI SHOD JAVNIH NAMEŠČENCEV.

Zagreb, 4. junija. Včeraj ob 10. dopoldne se je vršil velik shod javnih nameščencev, ki so protestirali, da se jim je mesto obečanega poviška dalo le 7 do 12 odstotkov.

RUSKI KONZULAT V ZAGREBU.

Zagreb, 4. junija. Tukaj se je ustanovil ruski konzulat. Za konzula je imenovan Juraj Ferhmin.

MAZARSKA PROPAGANDA V AVSTRIJI.

LDU Dunaj, dne 4. junija. (DunUK) — »Korrespondenz Herzog« doznava: Oblasti so na Dunaju se mudečemu madžarskemu nadporočniku Salasu zaplenile brezlične brzojavi, ki ga je namestil v svojem stanovanju in za katerega je bil najel posebnega telegrafista. Salas je izjavil, da je aparat namenjen za Budimpešto in da ga je namestil le provizorno v svojem stanovanju. Dejal je, da ga je namestitev preiskusiti. Končno pa je izjavil, da je brezlična naprava last madžarske vlade. V resnici je kmalu potem prišel zastopnik madžarskega poslanstva, ki je ponovil Salasovo izjavo. Naznanili so mu, da vrnejo aparat, ako predloži tozadevno uradno izjavo madžarske vlade. Do danes pa ta izjava ni bila podana. — V političnih krogih so uverjeni, da gre za brezlične brzojave, čigar naloga je, kar najhitreje posredovati z madžarsko vlado v vprašanju propagande v Avstriji.

IZGREDI NA IRSKEM.

LDU London, 4. junija. (Dun. KU — Reuter) Listi so danes poročali, da so sin-fajnoveci napadli mornariško postajo Quenstown. Admiraliteta zapika to vest in naznanja, da so vstali napadli in zažgali dve semaforni stražnici in oplenili dve trdnjavi, pri čemer so napadalcu odnesli razstrelivo. Dve bojni ladji sta odpuli s mornarsko pehoto na krovu v Quenstown.

BORZA.

LDU Zagreb, 4. junija. Borza. Devize: Berlin 260—265, Italija 575—585, London 390—410, New-York 0—86, Pariz 775—800, Praga 230—234, Švica (ček) 1550—1600 (vezano, izplačilo) 1650—1700, Dunaj 61.50—62.50. Valute: ameriški dolarji 75—76, avstrijske krone 61—62, rublji 170—175, 20-kronski zlati 335—340, francoski franki 770—775, napoleoni 335—350, nemške marke 260—270, romunski lei 202—210, italijanske lire 520—550, turške lire v zlatu 0—400.

Trakulja

je zajedalka v človeškem črevesu; pravzaprav ni to ena sama žival, ampak skupina (kolonija) več živali iste vrste. Sku-

pini načeljuje glava, oborožena s sesalkami in kljukami; s temi se pričvrsti na črevo; prisesa se tako čvrsto, da jo tudi več zdravnik težko odpravi. Glava je matica, iz katere brstijo členi; prvi členi so majhni, proti koncu pa rastejo bolj in bolj in dozorevajo.

Iz glave vodijo živčne niti v vse člene; celi koloniji skupne so tudi izločalke; začnajo se slepo in izlivajo na zadnjem členu. Vsak člen pa ima zase možka in ženska spolovila. Ko dozori, nosi v maternici več tisoč jajčkov; odrta se in prispe s človeškim blatom na dan.

Dalje se jajčki razvijajo le tedaj, če jih požre prešič; prevrtajo se v mišice in se tu naselijo kot trakuljine ličinke, ki jih imenujemo ikre. Človek se okuži s ikrami, če uživa premalo prekašeno ali nezadostno prepečeno svinjino. Ikra vzraste v človeškem telesu v trakuljo, ki se prične členiti. Končni členi ali odrivki se odločijo drug za drugim, kakor že povedano.

Podobno trakuljo je izsledil moj znaneec v uradnem listu od 31. majnika t. l.

Da pa se razumemo, mi je poseči 25 let nazaj.

V dolenski metropoli je tiste dni vstal velik jezikoslovec; raztelesoval ali seciral je na vse kriplje. Skale trde so se razletele v drobne kosce. Slikarja je predelal v živopisca, konjederca ali konjača v živodera in živinozdravnika v živozdrava, nel — v živinskega zdravnika ali »zdravnika za živino«. Takoj si je tamnošnji živozdrav poslušen nabavil ogromen napis: »zdravnik za živino«; pač umešten naziv, če uvažujemo izvršujoč svoj poklic, trdoživi živozdrav čisto stoji ali leži za živinčetom, bodisi da klistira zapenčenca, bodisi da vlačil mladica na beli dan. V kratkih letih pa so promovirali našega »zdravnika za živino« v »nadživinskega zdravnika« in v »zdravnika nad živino«; toda odklanjal je to odlikovanje in poviševanje ter se, neverne poukom svojega učitelja, skromno nazval »nadživinozdravnikom«. Če si klical na pomoč, ni ga bilo pri živini in nad živino; v pisarni je koval odloke »nad živino zdravnika«, pri vladi in komandi pa je diurnistom odjedal pičli kruhek »pod živino zdravnika«. Pod živinozdravniška mnenja je omalovaževala »nadležna oblast«, nadživinozdravniške birokratske naredbe pa so bile neumljive kmetiču. Kaj čuda, da pisarniško črnilo ni zatrla kugl!

Zasijalo je solnce mlade Jugoslavije in — izginili so zadnji sledovi praktičnih živinozdravnikov; poslednjega zastopnika živino ozdravljajoče vede so prekuhali v »veterinarski organ«. Za vse je mislila glava, od katere so se prepletile živčne niti v vse člene. Gorje mu, kdor se je osmelil delovati po lastni glavi in vesti ali primerno krajevnim razmeram in občinam potrebam! Dobil je »dopust« z naročilom, naj se posveti trgovini, politični gonji ali žurnalistiki itd. Glava ni izšla iz vrst praktikov; takoj spočetka je zavrgla klistirno brizgalico in drugo ropotijo, s čevljev otrsela živinsko blato in z mirisnim parfumom odgnala za vedno hlevski vonj. Še kot zametek (embryo) se je krepko priselala v ministristvo in visoko vlado; za glavo je vzbrstel vsemogočni stožer pisarniških junakov — veterinarskih nadzornikov. Dve silni dinastiji sta zacarstvovali celemu stanu: posedujejo milijone, kupčujejo na debelo tudi z vilami in hišami, na javne stroške oholo izvažajo v dvo- in štiritipreznih kolesnicah svoje drage, za »cigare« pa odmakne živinski barantač. Do čim drugi činovniki srebljejo nezabeljeno kašo, trakulja plava v masti in loju. Uradovati ne marajo več — prej zakrknjeni birokrati; prenaporno se jim vidi, nemške šimelne prelagati v slovenščino; zato pa žele nadzorovati!

Skoraj desetkrat večji četi zdravnikov zadostuje en sam nadzornik. Petnajstotica veterinarskih nadzornikov (ne večoviši razne ravnatelje, veterinarske svetnike, tržne nadzornike — in partibus infidelium, vladne in tajne svetnike), pa naj nadzira določeno živinozdravnikov. Pa tudi ta kopica ima nado, otresti se nadzorstva, ako brezpogojno uklone tilnik; vsaj življenjskih sokov je v hranitelju (državi) za celo skupino dovolj! Malega razvedrila in domače veselice pa je deležen vsak člen ali odrivek posebej: Pod patronanco te gospode smo dobili konjske dirke, prave zadegalke v kritičnem času. Naj bi dirjali in divjali z biciklji in avtomobil! Deca umira, ker ji manjka mleka; deset krav hujša, ker jim konj-dirkač odjeda najtežnjejše krmo. Konjske norce in vojne dobičkarje pa je obsedel kockarski (igralski) hudic — totalisateur.

Blizajo se svečana premovanja konj; že zdaj poskrbite, da bo vsako prigrnato kljuse nadzoroval poseben veterinarski višji nadzornik. Premije primerno znižajte, da preostane več za vaš žep!

Nisem slepo verjel svojemu znanecu. Do istih zaključkov sem prišel, ko sem pazljivo čital odmeve od sodnijskih dvoran (v »Slovenču« 1. junija t. l.). Do takih razmer in nasprotstev pa je privedlo to »nad-

ležno podčinjevanje« in brezumno nadzorovanje, o tem bomo povedali v prihodnjem članku. Agricola.

Jugoslovanske slatine in toplice.

Dr. V. T.

A. Slatine.

Slatine so vrele, v katerih je večja množina razkrojenih rudnin. V naši državi se nahaja mnogo rudniških vrelcev, razmeroma največ pa jih je v Sloveniji in sicer na nekdanjem Slovenskem Štajerskem. Tu imamo Rogaške slatine, Slove-njegraške slatine in slatine v Slovenskih gorah. Rogaške slatine so večinoma v rogaškem sodnem okraju. Najvažnejši so slatinski vreleci, in sicer najboljša mineralna voda Tempel vrellec, medicinska voda Styria vrellec in Donatski vrellec, medicinska voda najmočnejša vrsta. Te slatine imajo poleg drugih sestavin mnogo ogljikove kisline in žveplenokislega natrona in se jako uspešno uporabljajo pri želodčnih, črevesnih in jetrnih boleznih, dalje proti kamnu, sladkorni bolezni, protinu, revmi in tolščici (debelosti). Rogaška Slatina ob železnici Grobelno—Rogatec je naše najimenitnejše zdravilišče. Kraj leži 228 m nad morjem in ima zelo lepo lego in milo podnebje. Proti mrzlim severnim in vzhodnim vetrovom ga varujejo precej visoke gore, kakor po razsežnem razgledu znana Rogaška gora (883 m), Maceljško gorovje (715 m), Ravna gora (680 m) in Ivanščica (1071 m). V rogaškem sodnem okraju se nahajajo še Kostri-vniške slatine in Gozdni vrellec ob vnožju Janine, v šmarskem sodnem okraju Gabrniška in Lemberška slatina, v konjiškem sodnem okraju pa Nonenberška slatina.

Slovenjegraške slatine so v istoimnem sodnem okraju in so še malo znane. Omeniti je Šmartinsko in Razborsko slatino.

Slatine v Slovenskih gorah imajo mnogo ogljikove kisline, ogljikokislega natrona in nekaj litija. Po sestavi nalikujejo Kisibelski slatini v Čehoslovaški republiki. Najbolj znani so Radenski vreleci južnovzhodno od Radgona ob južni železnici (Špilje—Ljutomer). Ti vreleci so jako krepilni in imajo priznano zdravilno moč. V gornjeradgonskem sodnem okraju so slatine v Boračevu, pri Negovi, v Radohovi, v Spodnjih Ivanjih, v Hrastju, v gornji in spodnji ščavniški dolini, v šentlenartskem sodnem okraju pa v Armeški vasi, v Žrjavcih, pri Sv. Treh kraljih, pri Sv. Benediktu, v Krembergu in v Ilovi. Tudi Slovenski Korošan ima precej zdravilnih vrelcev. Najimenitnejše slatine na Slovenskem Koroškem so: slatina na Obirskem, zahodno od Železne Kaple, v Železni Kapli ob železnici Sinča vas—Velikovec—Železna Kapla in na Beli pri Železni Kapli, kjer sta dva vrelca, ki se uspešno uporabljata v boleznih na ledvicah, zoper živčne bolezni, zoper bledico in druge ženske bolezni. Južno od Guštanja, ki leži ob južni železnici (Maribor—Celovec), na vnožju Sv. Uršule (1696 m) v Kotljah je znana ogljikokisla slatina Rimski vrellec z udobnim letoviščem. Rimski vrellec se uspešno uporablja kot zdravilo zoper protin in slabo prebavljanje. Severno od Guštanja je znana krepilna Tolstovrška slatina.

Nekdanja Kranjska ima le malo in neznatnih rudniških vrelcev. Tudi Hrvaška in Slavonija nimata mnogo rudniških vrelcev, najbolj znani sta Jamniška in Apatovačka slatina. Najimenitnejši rudniški vrellec v Bosni se nahaja pri Srebrenici. Ta vrellec vsebuje precej železa in arzena in se uspešno uporablja proti malokrvnosti, bledici in oslabelosti. Najimenitnejše slatine v Srbiji so: Palanački kiseli jak, Bukovička in Lomnička voda in Mladenovački Srbski Selters.

B. Toplice.

Toplice ali terme so vrele, ki imajo nad 30° C toplote, to je srednja letna toplota najgorkejšega kraja na zemlji. Naša država ima tudi mnogo toplic, razmeroma največ jih je na Hrvaškem in v Slavoniji in v Sloveniji.

Najimenitnejše toplice na Hrvaškem in v Slavoniji so: Varaždinske, Krapinske, Lipiške, Stubiške in Sutinske toplice, Topusko in Daruvar.

Varaždinske toplice ob zagorski železnici (Zagreb—Čakovec), južno od Varaždina, so znane žveplenice (57° do 60° C) in se zlasti uspešno uporabljajo proti revmatizmu in protinu. Krapinske Toplice (37°—43° C), blizu Zaboka ob zagorski železnici se tudi uspešno uporabljajo proti protinu in revmi. Lipik ob progi Banovajuruga—Pakrac ima preimeniten jodov vrellec (64° C). Voda se uspešno uporablja proti revmatizmu, ishiasu, sladkorni bolezni, arteriosklerozi, proti katarju zlez, škrofulozi in kožnim

bolezni. Stubiške Toplice ob Zagorski železnici imajo več toplih vrelcev (58° C). Sutinske Toplice (37° C) ob Zagorski železnici učinkujejo posebno pri ženskih boleznih. Kopališče Topusko ob Glini ob železnici Caprag—Vrginmost ima več toplih vrelcev (56°—61° C). Kopališče Daruvar ob železnici Parč—Pakrac ima 5 vrelcev (42°—45° C), ki se uspešno uporabljajo proti revmi, ishiasu, protinu, katarju sopl in mehurju.

V Sloveniji so: Dolenske, Čateške, Rimske, Laške in Dobrnske Toplice in Toplice Topolšičica.

Dolenske Toplice pri Novem mestu (38° C) vsebujejo poleg radija in drugih sestavin žveplenokisli natron in žveplenokislo grenčico, solnokislo apnenko in solnokislo grenčico, ogljikokislo apnenko in ogljikokislo grenčico, glinico in kremenico. Voda je jako zdravilna zoper protin, revmatizem, ishias, nevralgijo, kožne in ženske bolezni. Čateške Toplice ob Savi v »Vrbinah« pri Brezicah so najtoplejše toplice v Sloveniji (41° C) in imajo tudi veliko zdravilno moč. Uporabljajo jih zoper protin, revmatizem, kožne in ženske bolezni. Rimske Toplice ob progi Ljubljana—Celje imajo dva glavna vrelca: Rimski vrellec (36° C) in Amatijski vrellec (38° C). Voda se uspešno uporablja proti ženskim boleznim, revmi, protinu, kožnim in živčnim boleznim in dobro učinkuje proti oslabelosti. Laške Toplice južno od Celja (38° C) učinkujejo posebno pri revmatičnih boleznih. Dobrnske Toplice severno od Celja (37° C) so izredno bogate na radiju in ogljikovi kislini in dobro učinkujejo proti protinu, revmi, bolezni srca, ledvic in pri živčnih in ženskih boleznih. Toplice Topolšičica ob progi Celje—Spodnji Dravograd (30°—32° C) vsebujejo veliko ogljikove kisline in se priporočajo proti kroničnim boleznim pri dolgotrajni rekonvalescenci in proti vsakovrstni oslabelosti. V Sloveniji imamo tudi več mlačnih vrelcev, ki imajo manj ko 30° C toplote in višjo toploto od srednje letne toplote (pri nas 9° C). Mlačni vreleci so: Šmarjete in Medijske Toplice in Lujzina kopel. Šmarjete Toplice pri Novem mestu (28° C) dobro učinkujejo proti živčnim boleznim. Medijske Toplice so v bližini Valvasorjevega rodnega gradu Medije v znamenitih Medijskih tesnih pri Čagorju ob progi Ljubljana—Celje (26° C). Valvasor pravi, da so noma-gale te toplice marsikomu v kontrakturah in drugih boleznih. Lujzina kapel na Bledu, najimenitnejšem jugoslovanskem letovišču (23° C), je železnata slatina, ima pa tudi v sebi precej ogljikove kisline, žveplenokislega natrona, apna in drugih snovi. V Bosni so najimenitnejše toplice Ilidže (58° C), ki so žveplenice in se uspešno uporabljajo proti protinu, revmi, škrofulozi, ishiasu in ženskim boleznim.

Srbija ima tudi mnogo imenitnih in dobro obiskanih toplic. Najimenitnejše toplice v Srbiji so: žveplenice Vranjska Banja blizu Vranje (skoraj 89° C), najtoplejše jugoslovanske toplice, Brestovačka Banja (40° C) s »Kraljevim kupališčem«, Soko Banja (46° C), Niška Banja (35° C), žveplenice Smerdan Banja in Ribarska.

To so najimenitnejše jugoslovanske slatine in toplice, ki so v narodnogospodarskem in zdravstvenem oziru največjega pomena. Končno bodi še omenjeno, da na svetu skoraj ni države, ki bi imela toliko in tako imenitnih zdravilnih vrelcev kakor kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Izpred porote.

Pod predsedstvom dvornega svetnika Regallyja je večer porota obsodila Viktorja Juriča iz St. Jakoba ob Savi na 18 mesecev težke ječe, ker je v družbi ubeglega Petra Primca vlomil v shrambo Janca Trtnika in odnesel blaga v vrednosti 6401 K.

Tatvina v mestni klavnici.

Dne 17. aprila 1920 zvečer so se sešli mesarski pomočniki Jože Jager, Alojzij Dimic, Franc Rozina in Jože Avbelj ml. v neki gostilni na Poljanski cesti in se dogovorili, da bodo šli v mestno klavnico špeh krast. Ob 1. ponoči so prišli do lesenih vrat ob Gruberjevem kanalu, ki vodijo v klavnico; ker so bila vrata zaklenjena sta splezala Jager in Avbelj čez vrata, šla v oddelek, v katerem so viseli omavžani, čez pol presekanji prešiči, odnesla sta tri polovice prešičev in jih podala čez vrata ven, kjer sta jih prevzela pred vrati čakajoča Dimic in Rozina. Nato so vsako polovico prerezali na dva kosa in odnesli nato vseh 6 kosov na dvorišče Viktorja Kalana; tam so skrili prešiče v šupo, poklicali blapca, mu ob 3. jutraj povedali, da so prinesli meso in odšli. Jager in Dimic sta šla nato okrog prisilne delavnice do Dimiceve gospodinje, da bi ondi vzela konje in voz in prepeljala meso. Ker pa je bil blev zaklenjen, sta odšla b Ka-

lanu in ga naprosila, da jima je posodil voz. Ob 4. jutraj sta naložila meso in ga odpeljala k Francetu Anžiču na Karlovsko cesto, kjer sta prodala vse skupaj: 270 kg po 28 kron za 7550 kron. Jager, kateri je prevzel denar, je dal Lojzetu Dimicu precej 2600 kron, popoldne pa Rozini 1200 kron, Avbelju 200 kron, ostanek 2500 kron si je Jager sam pridržal. Čez 3 dni so tatove izsledili in aretirali; pri Jagru so dobili 3152 kron, pri Rozini 941 kron 20 v, pri Dimicu 37 K 90 v in pri Avbelju pa nič. Obtoženci ne taje, kar so storili.

Jagra zagovarja dr. Švigelj, ostale tri obtožence pa dr. Krejci.

Obtoženci priznavajo, da so krivi. — Prvega zasliši g. dvorni svetnik Regally. Jagra: »Kdo je prišel na to nesrečno misel? Pravijo, da vi?« — »Pijani smo bili, pili smo v gostilni, potem smo šli še v kavarno.« — »Ali niste že prej o tem govorili?« — »Res smo že prej enkrat o tem govorili.« — »Ali ste bili takrat tudi pijani?« — »Ne.« — Dr. Švigelj Jagru: »Koliko je bilo takrat še prešičev v klavnici?« — »Enega smo še pustili, včasih jih pa visi tam tudi 30 do 50.« — »Zakaj niste tudi tega vzeli?« — Jager se obrne proti zagovorniku, nasmeje se in reče: »Ali naj vse pokrademo! (Veselo.)« — Dvorni svetnik Regally Jagru: »Koliko ste plačali za voz?« — »200 kron.« — »No, to je pa res lep zaslužek za pičlo uro.«

Alojzij Dimic pripoveduje: Prej se nismo o tem nič razgovarjali. Tisti večer smo pili in takrat je rekel Jager ali Avbelj: Zdaj gremo »sunit« tja na klavnico. V štirih dneh je Rozina zalumpal 2400 kron.

»Kdo si je zmisлил, vi ali Jager, ta špas?« vpraša g. dvorni svetnik Regally obtožence Avblja. — »Jager mi je rekel.« — Jager: »Prosim, on je mene nagovoril, že pred enim mesecem mi je rekel, da poj-dimo krast.«

Nato se zaslišijo prič. Izostali prič Jakobu Hitejcu naloži senat 200 kron globe, oziroma 5 dni zapora.

Med pričo Viktorjem Kalanom in g. dvornim svetnikom Regallyjem se vname sledeči dialog: »Vožnja je bila precej draga?« — »Saj so kopita in krma tudi draga.« — »Draga je pa le bila za pičlo uro.« — »Saj mi je dal neki Amerikanec za vožnjo v Dravljah sam 640 kron; rekel je: Pet dolarjev plačam za tako vožnjo v Ameriki, toliko dam tudi v Ljubljani.« — »Koliko bi bili sami računali za voz v Dravljah?« — »150 kron.«

»No, zdaj se pa razgovorimo o ljubeznivostih, katere je zabrusil Dimic Vidmarju v obraz!« pravi gospod dvorni svetnik. Dimic pove, da je bil takrat tako pijan, da je dvakrat padel z voza.

Porotniki so nato na uje stavljena vprašanja potrdili, in sicer glede na Rozino z 10 da in z 2 ne, pri ostalih soglasno, z 3 da in 9 ne so zanikali vprašanje o Dimicu glede na žalivke na Vidmarja.

Sodišče je na to obsodilo:

Jožeta Jagra na 16 mesecev,

Alojzija Dimica na 18 mesecev,

Franca Rozina na 1 leto in

Jožeta Avblja na 14 mesecev težke ječe.

Danes bo razpravljala porota o tožbi, katero je vložilo državno pravdnistvo proti zelo nevarni tatinski družbi, katero so tvorili Zmagoslav Šivic, Anton Ravnik in France Svobljak. Kradli so liki srake po Ljubljani in okolici. Razpisana je tudi tiškovna pravda proti g. Antonu Pesku, katerega toži neki častnik zaradi žaljenja časti. Kdaj se bo porotno zasedanje zaključilo, še ni znano, le toliko se ve, da bo v petek porota še razpravljala.

Narodno gledališče.

Drama:

Sobota, 5. junija: Dvoboj, D.
Nedelja, 6. junija: Pritožne bukve, C.

Opera:

Sobota, 5. junija: Il Trovatore, E.
Nedelja, 6. junija: Vesele žene windsorske, D.

Aprovizacija.

a »Vnovčevalnica za živino in mase« je oddala za v soboto in nedeljo, t. j. dne 5. in 6. t. m. sledečim mesarjem svoja toleta v prodajo: Prepeluhu, Ham Matiji, Ham Mariji, Javorniku, Petriču, Rihtar ml., Rihtar star., Prezelju, Zupančiču, Zganjar Jožetu, Zganjar Antonu, Makovcu, Skorjancu, Jesihu, Kočarju, Primcu, Češku, Dolničar Jožetu, Anžiču, Navljanu, Cuzaku, Smetu, Smojanu, Zobjeku, Ahlinu, Kastelcu, Brečeljniku, po eno tele, Oevirku, Kocjanu, Selanu, Janežu, Dolničar Francu, Novaku, Černivcu, Skranjaru, Zajcu Ivanu, Lebnu in Zagmeisterju po 2 teleta, le Janežič je dobil 3 teleta. Kilogram mesa velja: sprednjega 19 kron, zadnjega 20 kron. Vsaka stranaka dobi največ 1 kilogram mesa.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nerazne bolezni? Občutek zadovoljstva doprineša Vam Fellerjev pravi Elza-fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Trpite na počasni prebavi? Zaprte? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami, 6 kroglic 18 K. — Zelo dobro okrepilna švedska tinktura 1 steklenica 15 K. — Omot in pošten posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubičca donja, Elza trg št. 134, Hrv. D

Najboljši tednik je glasilo „Kmečke Zveze“ „Domoljub“.

Učenka stara 17 let želi vstopiti kot učenka v kako trgovino, najraje na Gorenjskem. Drugo po ustnem dogovoru. Ponudbe je nasloviti pod „UCENKA“ na anonimni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 2150

Harmonij na piščalko za cerkev ali polnoma v redu, istotam popolnoma nov pianino ima po vredni ceni oddati; Pač, Maribor, Jožefova ul. 15. 2102

Železne sode kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12. 2065

Več vrinskih sodov iz hrastovega lesa, malo rabljenih, v najboljšem stanu, prodaja trdka Patermost & Remic, Ljubljana, Rimska cesta 2. 2154

Sprejme se služkinja na deželo, katera bi znala nekoliko kuhati in za vsa druga hišna opravila; plača po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši; istotam se sprejme **vajenec**

za trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na upravo „Slovenca“, pod št. 2180.

Napredaj: 2 lahki kobili, cena 14.000 K. 2 kravi ena molzna, druga breja. Več se poizve: Poljanska cesta 55, Ljubljana.

Kompletna žaga na 1 jarem (venecijancera) s stavbo na prodaj. Povprašati je pri J. Seršen-u Domžale. 2188

Harmonika se prodaja. Poizve se vsaki dan od 14—16 ure na Sv. Petra cesti 36 pritrilje. 2163

Različno pohištvo in šivalni stroj „SINGER“ se prodaja. Poizve se Sv. Jakoba nabrežje 27., pritrilje, Pangerc. 2170

Hiša z vrhom v Sp. Šiški se prodaja. Naslov se izve v upravnistvu tega lista pod št. 2194.

Glasovir „Flegel“ se prodaja. Ogleda se v gostilni Kranjc, Križevniška ul. 4., Ljubljana. 2196

Potrebošine za čebelarje

kot pocinjeno žično mrežo, matične rešetke itd. pri Paulmayers Nachfolger, Graz, Brückenkopfgasse, Steierm. 2184

Motorno kolo „Moto-Reve“ (2 cilindra) se po ugodni ceni prodaja. Vrhnika, Novacesta 38. 2144

Izvežbana prodajalka

papirne ali galanterijske stroke se sprejme. Ponudbe s prepisi pršileval in eventualno s sliko je nasloviti na trdka Gorčar & Leskovšek, Celje.

Papir za cigarete! Abadie, Samun, Golub, Ottoman, ter vsakovrstne stročnice in pečatni voski, oddaja na debelo Urans-papirnice Ljubljana, Mestni trg 11.

Hiša s skladiščem, gospodarskim v večjem vrhom, v kateri je bila 20 let trgovina z mešanim blagom, v Dolenjavi pri Cerknici, se radi preselitve prodaja. Poizve se v trgovini Martinčič v Cerknici. 2088

Stavbeno podjetje

Tavčar & Svetina

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6 se priporoča. 1844

Ankora Waldham-Walch, posebno garnitura, 14 kar. ura, 10 rub. veriga in prstan se prodaja za 25.000 K ali se zamenja z malo hišo ali vilo; razlika proti zlatu. Pismene ponudbe: Vač, postno ležeče Kranj.

Zveza lesnih domačih obrti

v Ribnici

prodaja razne izdelke snbe robe: obode, rešeta, rete, skafje, kosišča, grablje itd. — Ker zbirja za druga imenovane izdelke od svojih članov, je blago solidno in po zmernih cenah.

Zaloga novih raznovrstnih dvokoles z najboljšo pnevmatik, posebej plačilo, zračna črva in vsakovrstni deli za dvokolesa in razne stroje. vzamejo se tudi stara dvokolesa v račun.

F. B. trgovina z raznimi stroji.

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Obl. konces. informacni zavod Drago Beseljak

Ljubljana Cankarjevo nabr. 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonentu ter posamezno cenno zmerne. 6135

Naročanje „Slovenca“!

Jurija grofa Thurnskega jeklar- na na Ravnah Guštanj-Ravne, Koroško, (nesporno ozemlje) sprejme v službo

računskega uradnika

za mezdne obračune

s primerno predizobrazbo, večšega slovenskega in nemškega jezika. — Ob enakih predpogojih imajo prednost vojni invalidi in dobrovoljci. — Ponudbe naj se vpošljejo do 15. junija 1920; prilože naj se prepisi izpraveval.

Galanterijsko in stavbeno kleparstvo,

acetilniški in vodni inštalater

Franc Lončar

Ljubljana, Celovška cesta št. 23

se priporoča cenjenemu občinstvu s točno postrežbo in po zmernih cenah sprejema vsa v to stroko spadajoča nova dela in popravila na cerkvah in stolpih. 2187

Proda se

dobro ohranjen ameriški pisalni stroj znamke „Hammond“ št. 12. Ogleda se istega lahko v uradni prostorih Reprezentance Trboveljske premogokopne družbe, Knafjeva ulica št. 13 in sicer sredi uradnimi urami od 9—12 ure dopoldne in 3—6 ure popoldne.

Slamnike in klobuke

vseh vrst sprejema v popravilo FRANKO CERAR, tovarna slamnikov v Stob pošta Domžale pri Ljubljani. — V Ljubljani se sprejemajo isti pri trdki Kovačević i Tersanv Presernovi ulici št. 5, kjer so tudi najnovejši vzorci na razpolago.

Klaviere, pianine, harmonije, vijoline, citre, harmonike, strune i. t. d.

ima v velikanski zalogi

ALFONZ BREZNIK

bivši učitelj Glasbene Matice in edini zaprišeženi strokovnjak, LJUBLJANA, Kongresni trg 15 (naspr. nunske cerk.).

F. Oražem & Jančar

pleskarja

Ljubljana, Breg št. 6

se priporočata slavnemu občinstvu za vsa plesarska dela.

Graveur

Anton Černe

Ljubljana

Dvorni trg št. 1.

Vsakovrstne

Slamnike,

različne torbice, predpasnike, slamnate solne in druge pietarske izdelke, priporoča po primerni ceni gospodom trgovcem FRANKO CERAR, tovarna slamnikov, Stoba pošta Domžale pri Ljubljani.

Žične pletenine

pocinjene ali nepocinjene izdeluje naglo in ceno Paulmayers Nachfolger, Graz, Brückenkopfgasse, Steierm. 2182

ŽIČNE MREŽE

Železne, medeninaste in iz bronca zamline, poljedelstvo in industrijo vedno v zalogi pri Paulmayers Nachfolger, Graz, Brückenkopfgasse, Steierm. 2183

Sita in rete

za domačo porabo in kmetijstvo. Razprodajalci določeno popust. Paulmayers Nachfolger, Graz, Brückenkopfgasse, Stm. 2184

Novodošlo pravo

KADILO

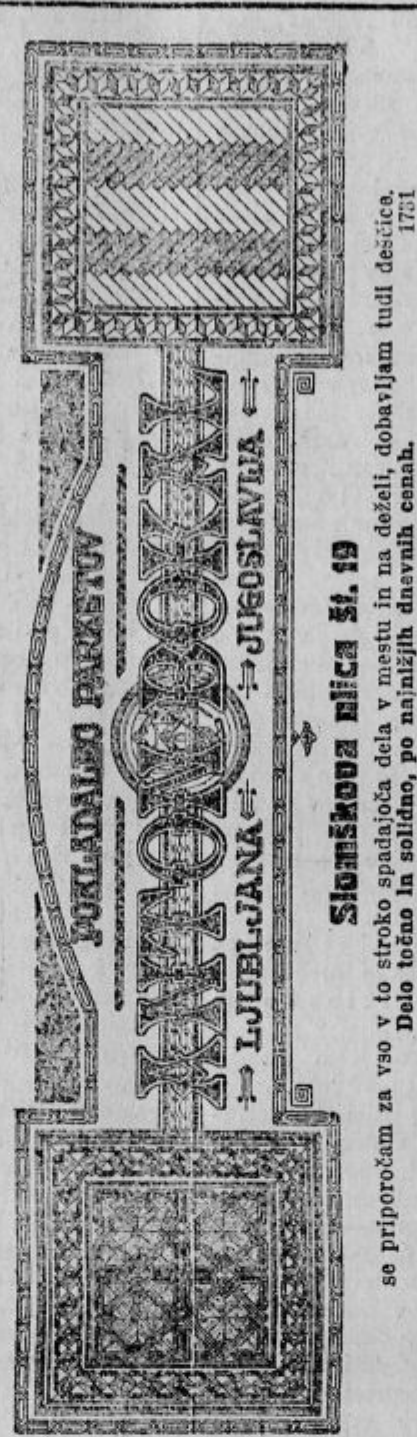
se dobi v vsaki množini po niski ceni pri svetarju J. KOPACU v Ljubljani, GOSPOSVETSKA CESTA številka 98.

Veliko slavljenje na Prulah se ograjeno na Prulah se oglašuje. Pojasnila daje E. Kandare, Grubarjevo nabrežje št. 14. 2160

Brata Makovec

pleskarja in slikarja

Ljubljana, Gradšče št. 7 se priporočata slavnemu občinstvu za vsa v njih stroko spadajoča plesarska in slikarska dela.

Miši podgane

stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja najboljša prečiščena in splošno hvalešna sredstva, kot proti poljskim mišim K 10, za podgane in miši K 10; za ščurke K 10; posebno močna vrsta K 20; tinktura za steno K 10; uničevalno miljevo K 10; prašek proti mršom K 10 in 12; masilo proti ušem pri ljudeh K 5—10; masilo za uši pri živini K 5—10; tinktura proti mršom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin K 10, prašek proti mršom K 10. Masilo proti garjam K 10. — Pošilja po poizvedbi Zavod za eksport

M. Jünker, Patrinjska ulica 3., Zagreb 39. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

STENICE in njih zalega

takoj pogine, ako uporabljate

MORTIN steklenica 12 K

od zavoda M. Jünker, Zagreb,

Petrinjska ulica št. 3, III. nadst.

Spedijska tvrdka „Balkan“

Ljubljana

sprejme takoj več močnih

delavcev

Plača po dogovoru.

Na novo izšel:

SLOVENSKI FAVORIT

za spomlad in poletje, mladinski album, ter vsi kroji pri trdki

M. Rant-Ljubljana, Marijin trg 3.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo.

Cena za album K 12—, po pošti K 13—, po povzetju K 15—.

Knjigarnam popust.

Železnega jeklenega blaga

iz Nemške Avstrije izvolite se obrniti na

„Sidro“, G. m. b. H., Wien,

III., Reissnerstraße 3.

Zastopstvo:

„Sidro“ d. d. za trgovino z železom v Zagrebu, Vlaška ulica 40.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duba in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12—60 poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Industrija špirita d. d.

Zagreb, Boškovičeva ulica 7.

Telefon: 4—96

Brzjava: Spiritindustrija

fini rafinovani špirit

samo na debelo, najmanj 50 hl.

Sprejme se več

raznašalcev in kolporterjev.

Javna dražba.

1200 m³ stoječega mešanega iglastega lesa, ki se nahaja na posestvu Davida Egger v Dobajni pri Hodišah nad Hodiškim Jezerom na Koroškem.

Dražba se vrši dne 14. junija t. l. ob 11. uri pri občinskem uradu v Hodišah, Natančna pojasnila daje uprava tega posestva v Rožku na Koroškem.

Rožek, dne 2. junija 1920.

Uprava posestva Davida Egger v Dobajni.

Premogokopno podjetje sprejme

stavbenika in stavbenega tehnika

katera morata biti samostojna v izdelovanju načrtov, proračunov in obračunov. V tozadevnih ponudbah, katere je vpošlati pod »Premogokop 2117« na upravnistvo tega lista, je na navesti: starost, stan, plačilne zahteve (pri prostem stanovanju, kurjavi in razsvetljavi), dosedanje službovanje, ter priložiti k temu šolska in spričevala o praksi. 2117

Tovarna Barva vsakovrstno blago.

Jos. Reich Kemično čisti obleke.

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Svečolika ovratnike, zapestnice in srajce. —

PODRUŽNICE

Maribor Gosposka ul. 38

Novo mesto Glavni trg

Kočevje št. 39.

Prodaja lesa.

Pri podpisnem gozdarskem uradu se bode ponudbenim potem prodalo razen že razpisanih 20 vagonov rezanega lesa, za kateri les so bile ponudbe do 31. maja 1920 za odposlati, še 40 vagonov rezanega 4 m in nekaj 3 m dolga smrekovega in jelkovega lesa in sicer:

20 vagonov iz gozdnega okrožja „Rakovec“ skladišče v Vitanjah pri Celju (Stajersko) in — 10 vagonov iz gozdnega okrožja „Crna“ na postaji Prevalje (Koroško) in — 10 vagonov iz gozdnega okrožja „Železna Kapla“ skladišče Železna Kapla.

Blizja pojasnila se na vpogled pri podpisnem uradu, kakor tudi pri grofovskem gozdarstvu v Vitanjah, oziroma grofovskem nadgozdarstvu v Crni pri Prevaljah.

Ponudbe je predložiti do 10. junija 1920 do 12. ure popoldan pri Glavnem poverjenistvu ministrstva za agrarno reformo v Sloveniji v Ljubljani.

Ponudbenik mora v ponudbi izrecno povdariti, da so mu pogoji znani in da se tem podvrže, da pozna kakovost in mero lesa.

Gozdna uprava grofa Vincenca Thurna

Železna Kapla (Koroško).

Daruvar Mineralno in blatno kopališče.

(Slavonija.)

Postaja južne železnice.

Radioaktivni topli vrelci. — Najuspešnejše lečenje: revmatizma, ischiasa, posledic raznih boleznih, ženskih boleznih, slabokrvnosti in obče slabosti.

Ugodno letovišče. — Dobra oskrba.

Celo leto otvoreno. — Glavna sezona od maja do septembra.

Kavo čaj

Čokolado

Kakao

Kavni pridatek

Konjak

Rum

Likerje

Sampanjec

Namizna vina

Mandelne

Rozine

Paradižnike

Dišave

Riz

Slive

razpošilja po celem kraljestvu

Josip Fabiani

Ljubljana, Prešernova ulica 54.

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 3 kron.)

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 3 kron.)

ELEKTROTEHNIKA
"Svetla", Mestni trg 25.
Verbaj A., Linhartova ulica 4.
FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabietz Frano, Miklošičeva c. 6.
Cunc Franc, Wolfova ulica 6.
GRAMOF. IN GODBENI AVTOM.
Rasberger A., Sodna ulica 5.
JAVNA SKLADIŠČA
"Balkan", I. Ljublj. javno skladiš.,
Dunajska c. 33. (Tel. 366.)
KAVARNE
"Zvezda", Ivančič J., Kongres. trg.
KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KNJIGARNE
Jugoslav. knjigarna, Pred škofijo.
KNJIGOVEZNICE
Knjigovoznica K. T. D., Kopit. ul. 6.
KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.
Sax Ivan, Stari trg 8.
Schwab & Bizjak, Dvorni trg 3.
LEKARNE
"Pri Mariji Pomažaj", Reslj. c. 1.
MANUFAKTURNE TRGOVINE
Petkosig Jos., Stari trg 4.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

MODNI SALONI
Götzl Marija, Zidovska ul. 8 in 7.
MODNE TRGOVINE
Kunovar Ivan, Stari trg 10.
Magdič Pavel, Aleksandrova cesta.
OPTIKI
Jurman Karol, Selenburgova ulica.
PARFUMERIJE IN KOSMETIKA
"Uranus", Mestni trg 11.
POPRAVILA GRAMOFONOV IN GODBENIH AVTOMATOV
Rasberger A., Sodna ulica 5.
TRGOVINE S PAPIRJEM
"Uranus", Mestni trg 11.

RESTAVRACIJE
"Perles", Prešernova ulica.
SOBNO SLIKARSTVO
Žuran Martin, Mestni trg 12.
STAVBENA PODJETJA
Černe Andrej, Sv. Petra cesta 23.
Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.
SPEDIJSKA PODJETJA
"Balkan", Dunaj. c. 33. (Tel. 366.)
Uher F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.)
TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ZELEZ. IN POLJED. STROJI
Erjavec & Turk pri "zlati lopati",
Valvazorjev trg št. 7.
Zalta & Zilič, Gosposvetska cesta 10. (Mar. Ter. cesta.)
ZALOGE POHISTVA
Fajdiga Filip, Sv. Petra cesta 17.
ZAVESE,
vezene cerkveno perilo, bišeti.
"Stora", dr. z o. z., Št. Vid nad Lj.

Središnja zadruga za snabdevanje (preiskrbo) in izvoz a. d. v Belgradu potrebuje strokovno

trgovsko izobraženo osebje

a prakso v poslih za prehrano, moko, sočivjem, prašiči, živino sploh in ostalih trgovskih poslih. — Razum tega potrebuje zadruga strokovno osebje za knjigovodstvo, blagajno, korespondenco in pisarniško posle. — Prošnje s prepisi spričeval naj se naslovi na: Osnivaški odbor Središnje zadruge za snabdevanje in izvoz v Belgradu, Brunska ulica 14/I. 2137

Zobni atelje E. Koder

Ljubljana, Križevniška ulica 8

izdeluje vsa moderna dela v kavčugu in zlatu umetniško dovršeno.

Ameriške zapuščine,

zavarovalnice in denarne pošiljke ter druge gospodarske in premoženjske zadeve urejuje Gospodarska pisarna dr. Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6 (Ljudska posojilnica). — Telefon 37.

Naročajte „Slovenca“!**M. Kuštrin****Pnevmatike**za auto in kolesa
Gumijevi trakovi

za trte

Ljubljana**Žice**

vsakovrstne za električne napeljave.

Dunajska cesta št. 20.

Na debelo!**Jadransko hotelsko in kupališno dioničarsko društvo**

Sušak-Reka, Zoonimirova ulica 102

Lastnik sledečih hotelov in sanatorijev:

Hotel-Pension
"SPERANZA"
in
"IMPERIAL"
Opatija.Sanatorij in veliko
morsko kopališče
"THERAPIA"
Crikvenica.Palace-Hotel
"MIRAMARE"
Crikvenica
Telefon interurb. 11.Hotel-Pension
in morsko kopališče
"JADRAN"
Sušak-Reka
Telefon interurb. 2-14Vsi hoteli in sanatoriji so animirani in v vsem komfortu urejeni. — Oskrba izvrstna. — Otvorjeni skozi celo leto. — Vse potrebne priprave in dale pojasnila za Crikvenico, upravnika "MIRAMARE" v Crikvenici; za Novi: upravnika "SAN-MARINO" v Novim; za Sušak: SREDNJI URED DRUŠTVA, SUŠAK-REKA.
Naslov za brzojave:
Jadransko Sušak-Reka.
Interurban telefon šte. 9-8-9.Hotel-Pension
"SAN-MARINO"
Novi Vinodolski
Telefon interurb. 5.Hotel-Pension
in morsko kopališče
"JADRAN"
Bakar.Hotel-Pension in veliko
morsko kopališče
"LEANI"
Novi Vinodolski.

Pisarna moderno urejena tovarne V. MARSANO "TIMEX" = UVOZ in IZVOZ =

Zastopn. prvovrstnih tovarn. — Ekspozitura: Dunaj IV., Viktorgasse 4.

Središče: Zagreb, Nikolićeva ulica št. 8.

STROJI proti takojšnji dostavi:

1. Žago polnojarmen in krožna žaga, oblični stroji za rezanje nastavkov (Dickenhobel), oblični stroji za rezanje (Abricht-Füge) in oblični stroji za votlo izrezovanje (Kehihobel), valji za okrožne žage, brusilni stroji.
2. Stružni stroji, stroji za okroglo struženje (Fräss), ekobelniki za kovine (Shaping), stroji za vrtnanje in brzojrtanje, škarje, ognjišča za kovače, stroji za obdelovanje pločevin, splovi, pile, stroji za rezanje vijakov.
3. Posamezne pile v vseh velikostih, različno orodje prvovrstnih tovarn.

Popolne TOVARNISKE naprave:

Tovarne za spirit in rafinerijo, pranje olja, škrob in drože, konserve, testenine in pohišstvo.
MOTORJI in LOKOMOBILI:
Elektromotorji, agregatorji, stroji, motorji na olje in bencin, lokomobili na paro in bencin, parni stroji, lokomotive za drž. in manjšo železnico, vozovi za prevažanje blaga, vodnjaki, mali vagončki za pesek itd.
GRADBENI materiali:
Nosarji, tračnice, ogibalnice, strešne lepeneke itd.

Kina-železnato vino

lekarna PICCOLI-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, krepla malokrvne, nerazvorne, oslabele, odrasle in otroke. — Naročila proti povzetju.

"NADA"

izvornica dvopeka

Neumann i dr. Zagreb

Proizvajal: Kekse, biskviti, prepečenec in razno pecivo za čaj.

Zastopnik za Kranjsko
L. JEŽEK, Ljubljana
Stritarjeva ulica št. 7.

Banka in menjalnica

A. REIN, Zagreb

Trankova ul. 12. Telefon 20-26.

Kupuje in prodaja valute, zlati in srebrni denar, kakor tudi ostale vrednote najkulantneje.

Izvršuje borzna naročila najkulantneje.

Prevzema kontrolo in evidenco vsakovrstnih srečk proti zmerni proviziji.

Daje strokovna pojasnila radevolje brezplačno.

Eterično jelkino olje

rekt. in jelkin-ekstrakt — priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za sodavičarje. 600

Potnik Srečko,
Ljubljana, Slomškova ulica 27.

Rimske TOPLICE

Najmočnejši zdravilni akrotovorec slovenske Štajerske, 36-2 do 37-5 stopinj C, deluje kakor Gasteinske Toplice itd. proti protinu, revmatizmu, ženskimi in živčnim boleznim slabostim, ranam, influenci in njenim posledicam. Blago sub-alpinski podnebje, izvrstna oskrba, cene ugodne. Železniška zveza od Zagreba 3 ure, od Ljubljane 2 uri. Pojasnila daje na vprašanja brezplačno.

Ravnateljstvo kopališča postaja RIMSKE TOPLICE.

Modra galica Prima ržena moka

prvovrstna, 98-99%, se oddaja direktno pri »Državni mlinarni« v Celju.

se dobi takoj
Paromlin, Zagreb.

Žensko zdravilišče

toplice Dobrna pri Celju (poprej Mauhaus bei Lilli)

Akratoterma 37° C izredno bogata na radiju in ogljikovi kislini. — Nadomestuje v polnem obsegu Franzensbad. izvanredni uspehi pri ženskih in živčnih boleznih, boleznih srca, ledvic, slabokrvnosti, revmatizmu, protinu in vseh pojavih oslabelosti. — Termalne naravno ogljikove kopeli, termalna pitna voda, železnati vrelci, masaža, električne, solne in zračne kopeli ter kopeli v vročem zraku. — Krasen park. Smrekovi gozdovi. Divni izleti. Nikdar meglene! Vojaske zdraviliška godba. Sezina: maj-oktober. Prospekti zastoj pri upravi kopališča.

Dobavljivo iz našega skladišča v Gradcu:

Naprava za enakomerni tok

obstoječa iz

10 KW dinamo za enakomerni tok 115 voltov in
4 HP motorja za enakomerni tok 110 voltov

Dinamo kompl. s pretikalnikom, napenjalci, motor z napuščalcem in napenjalci kakor tudi pripadajočim instalacij. materijalom.

Motorji za enakomerni tok:

1/4 HP 220 voltov, 2500 obratov	4 HP 110 voltov, 1450 obratov
1/2 HP 220 voltov, 1700 obratov	4 HP 440 voltov, 1800 obratov
1.2 HP 220 voltov, 2000 obratov	4.5 HP 300 voltov, 1400 obratov
1.5 HP 220 voltov, 2000 obratov	5.2 HP 440 voltov, 1670 obratov
1.5 HP 300 voltov, 2600 obratov	12.2 HP 110 voltov, 1380 obratov
3.2 HP 300 voltov, 1400 obratov	

Motorji za vrtilni tok:

0.5 HP 220 voltov, 1410 obratov	3.8 HP 150 voltov, 1400 obratov
0.8 HP 220 voltov, 950 obratov	6.9 HP 220 voltov, 1440 obratov
1.2 HP 220 voltov, 1420 obratov	5 HP 220/380 voltov, 1440 obratov
2 HP 220 voltov, 1425 obratov	5.9 HP 110/190 voltov, 1200 obratov
2.7 HP 220 voltov, 1400 obratov	23 HP 220/380 voltov, 1460 obratov
2.55 HP 210 voltov, 785 obratov	23 HP 220/380 voltov, 970 obratov
3 HP 220 voltov, 1425 obratov	

Vsakovrsten materijal za električne instalacije
Popravila električnih strojev naglo, strokovnjaško, najceneje.

Elektro Motoren Gesellschaft m. b. H.

GRAZ, Sackstrasse 22, I. St. beim Kriegsschlossbergsteig.

Telephon Nr. 497.

Telegramm Adresse: „Elektrosmutny Graz.“

Kopel v hotelu „Slon“

je razen ponedeljka
vsak dan od 8. do 17.
(5. popoldne) odprta.

2114

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Bercovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica z rezervnimi zakladi okrog

50.000.000 kron.

Sprejema vloge na knjižice
in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6
obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo na osebnih kredit (proti menici) na hipoteko in v tekočem računu.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Takoj za oddati!

Vrvi za parne pluge 18 kosov po 450 m dolgih, 19 mm močnih iz izredno trde prima patent jeklene žice.

Z masčobo proti rji zadosti zavarovane.

Zaloga v Nemški Avstriji. Odda se tudi posamezno.

Biro & Comp., Wien III.,

Landstrasse - Hauptstrasse 65/III.

Prvi in edini slovenski zavarovalni zavod.

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta 17,

je ustanovila oddelek za

živiljska zavarovanja.

Sprejema: V živiljskem oddelku: zavarovanja na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško doto, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.

V požarnem oddelku: zavarovanja vseh premakljivih in nepremakljivih predmetov, ki se poškodujejo po ognju, streli in po eksploziji svetilnega plina po znano nizkih cenah.

Podružnica: CELJE, Breg 33.

Skaboform se zopet dobi!

proti srbečici, garjam, lišajem, kožni izpuščajem
zahtevajte v Vaši najbližji
lekarni priznani in zdravniško priporočeni

Dr. FLESCH-evo izvirno SKABOFORM-MAZILO.

Ne maže, ne barva, brez duha. Dobiva se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga za Ljubljano in okolico:

Rihard Sušnik pri zlatem jelenju IV., Marijska trg.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda Tempel
orelec, namizna voda Styria orelec,
medicinalna voda Donatiski orelec,
medicinalna voda najmočnejše vrste.

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. —
Dobiva se vseh prodajalnih. — Pojasnila daje

Havnaleljsvo Zdravilišča Rogaska Slatina.

Stoječa mrvica se prodaja. Poizve se Hovica 42 v nedeljo popoldan. 2169

Kupujemo

rabljene in nove

vrtilne plošče in dvokolesja

za poljske železnice 76 cm razdalje. — Osi dvokoles za male vozičke morejo biti 50 do 70 mm močne. 2087

Braća JANEKOVIĆ, Zagreb
Kukovičeva ul. 3.

KOLONIJALNO

Najcenejša dobava na debelo

FRUCTUS

d. d. za promet zem. proizvodov, kolonijalnim in drugim blagom preje

Izidor Scholler-a sin

(ustanovljeno 1883)

Zagreb, Vlaška ul. 12.

Telefon 106. Brzjavni: Fructus.

SPECERIJSKO

BLAGO

Hoćete obdržati svojo lepoto? Hoćete imeti kakor baržun mehko kožo? Hoćete svinčnih pen mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 9 K, No. III močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfinejšo lilijnomlečno milo 16 K.

Mušljice Vas kurja očesa? Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin hitro in zanesljivo. — Nobenih kurjih očesa več! Nobenih žuljevi! Nobene trde kože! Mala škatljica 4—K, velika škatljica 6—K. — Zelite še kaj? Fellerjevo Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda) 1 škatljica 7 K. — Fellerjev usipalni prašek proti potenju, 1 škatljica 6 K. — Fellerjev mentolni

črtnik zoper glavobol 1 škatljica 4—K — Fellerjev Elza fluid 6 dvojnati ali 2 veliki steklenici specialni 36 K. — Najboljši parfum z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 12 K. — Močna Francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. — Omot in poština posebej a najceneje. — Eugen V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elza trg 134. Hrvatska.

Zobozdravnik na Jesenicah

ordinira od 8—10 ure dop. in od 2—5 ure pop. v delavnikih.

Carinska agentura

Nic. M. Pivljakovića

Maribor, Cafofa ulica št. 2.

naznanja cenj. industrijcem, trgovcem in obrtnikom

da je pričela poslovati s 1. junijem t. l.

Posreduje v vseh carinskih zadevah, to je: pregledanje blaga, reklamacije preveč plačane carine itd.

Maribor, dne 1. junija 1920.

Rok za podpis akcij

SREDIŠNJE ZADRUGE ZA SNABDEVANJE I IZVOZ A. D.

v Beogradu

Je podaljšan do inkl. 20. junija t. l.

Opozorjamo na glavni oglas za podpis teh akcij, ki smo ga svojčas priobčili v našem listu.

TISKARNA

Tiskovnega društva v Kranju

se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. — Prevzema tudi vsa knjigovodska dela, ki jih izvršuje v lastni knjigovodski po najnižjih cenah. —

BALKAN.

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba.

Brzjavni naslov: „Balkansped.“

Ljubljana — Maribor — Zagreb — Belgrad — Trst — Wien

Špedicije vseh vrst. — Sprejemanje blaga v skladišča. — Zacinjanja. — Mednarodni prevozi. — Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. — Skladišče, spojeno s tirom južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

Špedicija. — Import. — Eksport. — Komisija.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.